Vlaamse Regering

Ministerieel besluit houdende goedkeuring van de gemeenteraadsbeslissing van Kaprijke van 28 mei 2015 houdende de oprichting en de goedkeuring van de statuten van het Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Bevoegdheid

Artikel 232 van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 bepaalt dat de Vlaamse Regering de gemeenteraadsbeslissing tot oprichting van een autonoom gemeentebedrijf al dan niet goedkeurt.

Artikel 2, §5, eerste lid, 1° jo. artikel 6, eerste lid, 4° van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014, bepaalt dat de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding bevoegd is voor het nemen van deze beslissing.

Juridisch kader

Artikel 232 van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 omschrijft de procedure die van toepassing is op de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf.

Feitelijke context

Op 28 mei 2015 nam de gemeenteraad van Kaprijke de beslissing om een autonoom gemeentebedrijf, genaamd Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke, op te richten.

Dit gemeenteraadsbesluit werd via het digitaal loket bezorgd aan het Agentschap Binnenlands Bestuur op 11 juni 2015. Samen met dit besluit werden ook de statuten van het autonoom gemeentebedrijf alsook het verslag van het college van burgemeester en schepenen, zoals voorzien in artikel 232 van het gemeentedecreet, bezorgd.

Motivering

De gemeenteraad van Kaprijke heeft tot de oprichting van het Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke beslist op basis van het verslag van het college van burgemeester en schepenen waarin de voor- en de nadelen van externe verzelfstandiging tegen elkaar afgewogen worden en waarin voldoende wordt aangetoond dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden.

De statuten werden opgemaakt conform alle wettelijke en decretale bepalingen die van toepassing zijn op autonome gemeentebedrijven.

Besluit

Enig artikel. De beslissing van de gemeenteraad van Kaprijke van 28 mei 2015 waarbij het Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke wordt opgericht en de statuten ervan worden vastgesteld, wordt goedgekeurd.

Tegen deze beslissing kan een beroep tot nietigverklaring of een verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het verzoekschrift wordt ingediend, hetzij elektronisch via een beveiligde website van de Raad van State (http://eproadmin.raadvst-consetat.be), of met een ter post aangetekende brief die wordt toegezonden aan de Raad van State (Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel). Het verzoekschrift wordt ingediend binnen een termijn van zestig dagen nadat de beslissing werd betekend.

Brussel,

01 -09- 2015

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Liesbeth HOMANS

Voor eensluidend afschrift
De Gedelegeerde ambtenaar

GEMEENTE KAPRIJKE

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

Openbare zitting van 28 mei 2015

Aanwezig: Linde De Man, gemeenteraadsvoorzitter;
Filip Gijssels, burgemeester;
Alex Ruebens, Kathy Blondeel, Stijn Coppejans, De Waele Wim, schepenen;
Patrick Hugaert, Stefaan Lippens, Yves De Baets, Hendrik Van de Veere, Chris Roesbeke, Pieter Claeys, Sandra De Buck, Geert Du Pré, Luc Haverbeke, Bart De Wever, raadsleden;
Karine Goegebeur, gemeentesecretaris

Verontschuldigd: Marnix Seels, schepen in toep. art.31 gemeentedecreet;
Frederik Versluys, raadslid

Afwezig:

Oprichting Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke

De gemeenteraad,

Wetten en reglementen	Gemeentedecreet van 15 juli 2005, inzonderheid artikelen 232 en volgende
Verwijzings-documenten	Verslag voor- en nadelen Autonoom Gemeentebedrijf
Verantwoording	De gemeente bouwt momenteel een ontmoetingscentrum. In de nabije toekomst staat een belangrijke investering in de sportaccommodatie te Lembeke gepland. Het college heeft naar aanleiding van deze projecten advies ingewonnen in verband met de optimale beheersvormen voor de gemeentelijke infrastructuur. Op basis van dit advies wordt voorgesteld om een Autonoom Gemeentebedrijf op te richten voor de exploitatie van infrastructuur voor sportieve en culturele dienstverlening en aanverwante dienstverlening. Een verslag inzake de voor- en nadelen van een Autonoom Gemeentebedrijf werd opgemaakt.
Advies	
Financiële verantwoording	

Voorstel	Oprichting Autonoom Gemeentebedrijf kaprijke
Stemmen	Aanvaard met eenparigheid van stemmen 16 voor: Linde De Man, Filip Gijssels, Alex Ruebens, Kathy Blondeel, Stijn Coppejans, De Waele Wim, Patrick Hugaert, Stefaan Lippens, Yves De Baets, Hendrik Van de Veere, Chris Roesbeke, Pieter Claeys, Sandra De Buck, Geert Du Pré, Luc Haverbeke, Bart De Wever 0 tegen: 0 onthoudingen:
Besluit	Artikel 1: in te stemmen met de oprichting van een Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke op grond van een door het college van burgemeester en schepenen opgemaakt verslag waarin de voor- en nadelen van de externe verzelfstandiging tegen elkaar worden afgewogen en wordt aangetoond dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden Artikel 2: de statuten van het Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke worden vastgesteld als in bijlage Artikel 3: deze beslissing wordt samen met het door het college van burgemeester en schepenen opgemaakte verslag overgemaakt aan de Vlaamse regering zoals bepaald in artikel 232, tweede lid van het gemeentedecreet.

STATUTEN AGB KAPRIJKE

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1 Rechtsvorm en naam

Het "Autonoom Gemeentebedrijf Kaprijke", is een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid opgericht bij besluit van de gemeenteraad van de gemeente Kaprijke op 28 mei 2015. Het wordt hieronder "het bedrijf" genoemd.

Art. 2 Wettelijk kader

Het bedrijf is onderworpen aan artikel 263decies van de nieuwe gemeentewet, aan de art. 225 tot en met 244 en 248 tot en met 261 van het Gemeentedecreet, aan de andere toepasselijke wetten, decreten en besluiten, en aan deze statuten voor zover zij niet van voornoemde regelen afwijken.

Art. 3 Statutenwijzigingen

§1 Onderhavige statuten worden ter inzage gelegd op het secretariaat van de gemeente en op het secretariaat van het bedrijf.

§2 Op voorstel of na advies van de raad van bestuur kan de gemeenteraad de statuten van het bedrijf wijzigen.

De beslissing van de gemeenteraad tot wijziging van de statuten en van de bijlagen die er integraal deel van uitmaken, evenals het voorstel of advies van de raad van bestuur, worden binnen een termijn van dertig (30) dagen, die ingaat de dag nadat ze genomen zijn, naar de Vlaamse Regering verstuurd.

De goedgekeurde gemeenteraadsbeslissing tot statutenwijziging en de gecoördineerde statuten worden, samen met het verslag of advies van de raad van bestuur, ter inzage neergelegd op het secretariaat van de gemeente en op het secretariaat van het bedrijf.

Art. 4 Zetel

De zetel van het bedrijf is gevestigd te 9970 Kaprijke, Veld 1.

Art. 5 Doel, activiteiten en bevoegdheden

§1 Het bedrijf heeft als doel:
- de exploitatie van infrastructuren bestemd voor culturele en sportieve activiteiten;
- het socio-culturele leven in Kaprijke te bevorderen, het nemen of steunen van initiatieven of activiteiten in dat verband;
- het begeleiden, het ondersteunen en het verlenen van diensten aan organisatoren van activiteiten in de culturele en sportieve infrastructuur en zo nodig het leveren van een bijdrage tot ondersteuning en coördinatie in de culturele en sportieve sector;
- de organisatie van intramurale en extramurale culturele en sportieve activiteiten;
- het beheren, exploiteren, optimaliseren, valoriseren, efficiënt inzetten en desgevallend vervreemden van het openbaar en privaat domein van de gemeente Kaprijke en van haar eigen patrimonium.

§2 Ter realisering van de in § 1 vermelde doelstellingen, kan het bedrijf, binnen de wettelijke bevoegdheden en de bepalingen van deze statuten en de beheersovereenkomst, alle handelingen stellen en activiteiten ontwikkelen die het nuttig acht om haar doel te verwezenlijken, in het bijzonder de exploitatie van infrastructuren bestemd voor culturele en sportieve activiteiten.

§3 Het bedrijf mag, binnen de grenzen van haar doel en de beheersovereenkomst vrij beslissen over de verwerving, de aanwending en de vervreemding van haar lichamelijke en onlichamelijke goederen, de vestiging of de opheffing van de zakelijke rechten op die goederen, alsook over de uitvoering van dergelijke beslissingen en over hun financiering.

Het mag gebruik maken van alle rechtstechnieken, waaronder de vestiging en de opheffing van zakelijke en persoonlijke rechten, de verlening en beëindiging van concessies.

Het bedrijf kan, na machtiging door de Vlaamse regering, overgaan tot de onteigeningen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van zijn doelstellingen.

Het bedrijf kan op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voor zover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.

Het is bevoegd voor de affectaties en de desaffectaties van alle goederen waarvan het eigenaar is.

Art. 6 Participaties

§1 Het bedrijf kan rechtspersonen (hierna 'filialen' genoemd) oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen, voor zover dat past in de opdrachten van het bedrijf, vermeld in artikel 5 en voor zover hiermee geen speculatieve oogmerken worden nagestreefd.

§2 De oprichting, deelname of vertegenwoordiging gebeurt in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving inzake mededinging en staatssteun en de voorwaarden bepaald in de overeenkomst zoals bedoeld in artikel 9. De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging toont aan dat aan de voormelde voorwaarden is voldaan.

§3 Ongeacht de grootte van de inbreng van de verschillende partijen in het maatschappelijk kapitaal van het filiaal, moet het bedrijf minstens een mandaat van bestuurder worden toegekend.

§4 De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging wordt binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Tot de oprichting, deelname of vertegenwoordiging kan pas worden overgegaan nadat de beslissing hiertoe werd goedgekeurd hetzij nadat door de Vlaamse regering binnen een termijn van honderd dagen na verzending geen beslissing heeft genomen en doorgezonden aan het bedrijf.

Art. 7 Rechtspersoonlijkheid en duur

Het bedrijf verwerft rechtspersoonlijkheid op de dag van de oprichtingsbeslissing onder voorbehoud van de wettelijke vereiste goedkeuring.

Het bedrijf wordt opgericht voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK II

EXTERNE VERHOUDINGEN

Art. 8 Bevoegdheid van het bedrijf

Het bedrijf is verantwoordelijk voor de externe aspecten van haar activiteiten in de ruimste zin van het woord.

Binnen de grenzen van het in artikel 5 omschreven doel onderhoudt het bedrijf contacten, pleegt het overleg, voert het onderhandelingen, regelt het de samenwerking, maakt het afspraken, en sluit het overeenkomsten met andere natuurlijke personen en met publiek- zowel als privaatrechtelijke rechtspersonen.

Art. 9 Beleids- beheers- en samenwerkingsovereenkomsten

§1 Na onderhandelingen sluit het bedrijf met de gemeente een beheersovereenkomst, die onder voorbehoud van de mogelijkheid tot verlenging, wijziging, schorsing en ontbinding wordt gesloten voor een periode die eindigt uiterlijk zes maanden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

Als bij het verstrijken van de beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden, wordt de bestaande overeenkomst van rechtswege verlengd. Als geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden binnen één jaar na deze verlenging, of als een beheersovereenkomst werd ontbonden of geschorst, kan de gemeente na overleg met het bedrijf voorlopige regels vaststellen inzake de in de beheersovereenkomst bedoelde aangelegenheden. Die voorlopige regels zullen als beheersovereenkomst gelden tot op het ogenblik dat een nieuwe beheersovereenkomst in werking treedt.

§2 De beheersovereenkomst en de uitvoering ervan worden jaarlijks geëvalueerd door de gemeenteraad. Hiertoe zal door de raad van bestuur een verslag omtrent de beheersovereenkomst worden opgemaakt.

Het bedrijf legt eveneens in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de gemeenteraden een evaluatieverslag voor aan de gemeenteraad over de uitvoering van de beheersovereenkomst, sinds de inwerkingtreding ervan. Dat verslag omvat ook een evaluatie van de verzelfstandiging, waarover de gemeenteraad zich binnen drie maanden uitspreekt.

§3 De beheersovereenkomst, evenals elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, wordt ter inzage neergelegd op het secretariaat van de gemeente en op het secretariaat van het bedrijf.

§4 De beheersovereenkomst regelt minstens volgende aangelegenheden:

- de concretisering van de wijze waarop het agentschap zijn taken moet vervullen en van de doelstellingen ervan;
- de toekenning van middelen voor de eigen werking en de uitvoering van de doelstellingen van het autonoom gemeentebedrijf;
- binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van het autonoom gemeentebedrijf worden toegekend;
- de voorwaarden waaronder eigen inkomsten of andere financieringen mogen worden verworven en aangewend;
- de wijze waarop de tarieven voor de geleverde prestaties door de raad van bestuur vastgesteld en berekend worden;
- de gedragsregels inzake dienstverlening door het autonoom gemeentebedrijf;
- de voorwaarden waaronder het autonoom gemeentebedrijf andere personen kan oprichten, erin kan deelnemen of zich erin kan laten vertegenwoordigen;
- de informatieverstrekking door het autonoom gemeentebedrijf aan de gemeente;
- de wijze waarop het autonoom gemeentebedrijf zal voorzien in een systeem van interne controle;
- de maatregelen bij niet-naleving door een partij van haar verbintenissen uit hoofde van de beheersovereenkomst en de bepalingen inzake beslechting van geschillen die rijzen bij de uitvoering van de beheersovereenkomst;
- de omstandigheden waarin en de wijze waarop de beheersovereenkomst kan worden verlengd, gewijzigd, geschorst en ontbonden.

§5 Naast deze beheersovereenkomst, kunnen het bedrijf en de gemeente één of meer concessie-, beleids-, samenwerkings- of andere overeenkomsten of convenanten sluiten met betrekking tot het onderling afstemmen van het beleid van de gemeente en dat van het bedrijf in de relevante beleidsdomeinen en de ermee verbonden activiteiten. Omtrent het beheer van onroerende goederen kunnen het bedrijf en de gemeente één of meer lastgevingsovereenkomsten sluiten.

§6 De gemeenteraad kan aan het bedrijf middelen, infrastructuur of, mits naleving van de terzake geldende rechtspositieregeling en onverminderd de bepalingen van artikel 22 van de statuten, personeel ter beschikking stellen of overdragen.

§7 Het bedrijf onderhandelt en contracteert met alle bevoegde instanties zowel op internationaal, Europees, federaal, gemeenschaps-, gewestelijk, provinciaal, gemeentelijk en districtsniveau over investeringen, financiële tussenkomsten en alle andere aangelegenheden die zijn doelstellingen raken.

HOOFDSTUK III

ORGANEN

Afdeling 1
Inleidende bepaling

Art. 10 Structuur en openbaarheid

Het bedrijf wordt bestuurd door een raad van bestuur en een directiecomité.

De vergaderingen van de raad van bestuur en het directiecomité zijn niet openbaar. De gedetailleerde notulen met bijgevoegd stemgedrag van de individuele leden en alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt, liggen ter inzage van de gemeenteraadsleden van de gemeente Kaprijke op het secretariaat van het bedrijf, onverminderd de regelgeving inzake de openbaarheid van bestuur. Op verzoek van een gemeenteraadslid worden deze notulen elektronisch ter beschikking gesteld.

Het bedrijf is onderworpen aan dezelfde verplichtingen inzake formele motivering en openbaarheid van bestuur die gelden voor de gemeente.

Afdeling 2
Raad van bestuur

Art. 11 Samenstelling

§1 Alle leden van de gemeenteraad vormen de raad van bestuur van het bedrijf in toepassing van artikel 236, §2bis van het Gemeentedecreet.

§2 Volgende personen komen niet in aanmerking als bestuurslid van het bedrijf:
- de provinciegouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen, de provinciegriffier, de arrondissementscommissaris en de adjunct-arrondissementscommissaris van het arrondissement Eeklo;
- de magistraten, de plaatsvervangende magistraten en de griffiers bij de hoven en de rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Grondwettelijk Hof;

- de leden van het operationeel, administratief of logistiek kader van de politiezone Meetjesland Centrum (Eeklo, Kaprijke, Sint-Laureins);
- de personen die op commerciële wijze of met een winstoogmerk activiteiten uitoefenen in dezelfde beleidsdomeinen als het agentschap en waarin het agentschap niet deelneemt, alsook de werknemers en de leden van een bestuurs- of controleorgaan van die personen; en
- de personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een functie uitoefenen, gelijkwaardig aan een ambt of een functie, vermeld in deze paragraaf, en de personen die in een lokale basisoverheid van een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een mandaat uitoefenen dat gelijkwaardig is aan dat van gemeenteraadslid, schepen of burgemeester.

Art. 12 Duur en einde van de mandaten

De duur en het einde van het mandaat van lid van de raad van bestuur valt samen met het mandaat van gemeenteraadslid.

Art. 13 Vergoedingen

De leden van de raad van bestuur oefenen hun mandaat onbezoldigd uit.

Art. 14 Voorzitterschap

De raad van bestuur kiest uit zijn leden een voorzitter die deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen en een ondervoorzitter en duidt een secretaris aan.

Art. 15 Vergaderingen

De raad van bestuur wordt bijeengeroepen door de voorzitter telkens als de belangen van het bedrijf het vereisen en minstens twee maal per jaar.

Op verzoek van minstens één derde van de bestuurders is de voorzitter verplicht de raad bijeen te roepen.

De oproepingen vermelden plaats, datum, uur en agenda van de vergadering en worden tenminste vier werkdagen voor de vergadering per brief, fax, elektronisch of op een andere schriftelijke wijze verzonden. De uitnodiging is, zo mogelijk, vergezeld van alle nuttige documenten.

Art. 16 Beraadslagingen

De raad van bestuur beraadslaagt op de zetel van het bedrijf of, indien de omstandigheden dit vereisen, op een andere plaats die wordt bepaald door de voorzitter.

De raad van bestuur wordt voorgezeten door de voorzitter. Indien de voorzitter verhinderd is, wordt de raad van bestuur voorgezeten door de ondervoorzitter of, bij diens afwezigheid, door de oudste in leeftijd aanwezige bestuurder.

De raad van bestuur kan slechts geldig beraadslagen indien tenminste de helft van zijn leden aanwezig of vertegenwoordigd is. Indien dit quorum niet wordt bereikt, kan een nieuwe raad bijeengeroepen worden met dezelfde agenda. Die zal geldig beraadslagen en beslissen indien tenminste twee bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

De tweede oproeping moet geschieden overeenkomstig de bepalingen van artikel 15 en er moet vermeld worden dat de oproeping voor de tweede maal geschiedt. Bovendien moet het derde lid van huidig artikel in de tweede oproeping woordelijk worden overgenomen.

De besluiten van de raad van bestuur worden bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen genomen. Blanco en ongeldige stemmen worden niet bij de uitgebrachte stemmen geteld.

In geval van staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend; bij geheime stemming evenwel wordt de beslissing verworpen.

Over punten die niet op de agenda werden vermeld, kan de raad van bestuur slechts geldig beraadslagen mits akkoord van twee derden van de aanwezige stemgerechtigde leden.

Indien op een vergadering van de raad van bestuur het vereiste quorum om geldig te beraadslagen is bereikt en één of meer bestuurders zich onthouden, al of niet ingevolge een belangenconflict, worden de besluiten geldig genomen bij meerderheid van de overige aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders.

Elke bestuurder heeft één stem.

Iedere bestuurder kan per brief, per fax, elektronisch of op een andere schriftelijke wijze aan een bestuurder volmacht geven om hem op een vergadering te vertegenwoordigen.

Een bestuurder mag niet meer dan één volmacht uitoefenen.

De stemmingen gebeuren bij handopsteking, behalve bij benoemingen en voordrachten, waar de stemmingen geheim zijn.

Art. 17 Belangenconflicten

Indien een bestuurder rechtstreeks of onrechtstreeks een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van de raad van bestuur, moet hij dat meedelen aan de andere bestuurders voor de raad van bestuur een besluit neemt.

Zijn verklaring, alsook de rechtvaardigingsgronden betreffende voornoemd strijdig belang moeten worden opgenomen in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. De betrokken bestuurder moet tevens de commissarissen van het strijdig belang op de hoogte brengen.

De raad van bestuur omschrijft in de notulen de aard van de in het eerste lid bedoelde beslissing of verrichting en verantwoordt het genomen besluit. Ook de vermogensrechtelijke gevolgen ervan voor het bedrijf moeten in de notulen worden vermeld.

Voornoemde regeling is niet van toepassing wanneer de beslissingen van de raad van bestuur betrekking hebben op gebruikelijke verrichtingen die plaatshebben onder de voorwaarden en tegen de zekerheden die op de markt gewoonlijk gelden voor soortgelijke verrichtingen.

Dit artikel doet geen afbreuk aan de gelding van andere bepalingen betreffende de belangenvermenging in hoofde van bestuurders en met openbare diensten belaste personen, zoals onder meer artikel 245 van het Strafwetboek.

Art. 18 Verboden handelingen

Het is de bestuurders niet toegestaan:

- aanwezig te zijn bij de bespreking en de stemming over aangelegenheden waarin hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, of waarbij de echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dat verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot en met de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, ontslagen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die een verklaring van wettelijke samenwoning als vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek, hebben afgelegd, met echtgenoten gelijkgesteld;
- rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst te sluiten, behoudens in geval van een schenking aan het autonoom gemeentebedrijf of de gemeente , of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten, verkoop of aankoop ten behoeve van het autonoom gemeentebedrijf of de gemeente, behoudens in de gevallen waarbij de bestuurder een beroep doet op een door het autonoom gemeentebedrijf of de gemeente aangeboden dienstverlening en ten gevolge daarvan een overeenkomst aangaat.;
- rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris tegen betaling werkzaam te zijn in geschillen ten behoeve van het bedrijf. Dit verbod geldt eveneens ten aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met de bestuurder werken; en
- rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris werkzaam te zijn in geschillen ten behoeve van de tegenpartij van het bedrijf of ten behoeve van een personeelslid van het bedrijf aangaande beslissingen in verband met de tewerkstelling binnen het autonoom gemeentebedrijf. Dit verbod geldt eveneens ten aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met de bestuurder werken.

Art. 19 Notulen

De beraadslagingen van de raad van bestuur worden vastgelegd in notulen die door de secretaris worden opgesteld en door de voorzitter en secretaris worden ondertekend.

De afschriften of uittreksels, in rechte of anderszins voor te leggen, worden ondertekend door de voorzitter en de secretaris . Deze bevoegdheid kan door de voorzitter en de secretaris worden opgedragen aan een lasthebber.

De notulen van de vorige vergadering zijn, behalve in spoedeisende gevallen, ten minste acht dagen voor de vergadering op de zetel van het bedrijf ter beschikking van de leden van der raad van bestuur die er kennis willen van nemen. De notulen van de vorige vergadering worden bovendien elektronisch ter beschikking gesteld.

Elk lid van de raad van bestuur heeft het recht tijdens de vergadering opmerkingen te maken over de redactie van de notulen van de vorige vergadering. Als die opmerkingen door de raad van bestuur worden aangenomen, worden de notulen in die zin aangepast.

Als er geen opmerkingen worden gemaakt over de notulen van de vorige vergadering, worden de notulen als goedgekeurd beschouwd en worden ze ondertekend door de voorzitter en de secretaris. In het geval de raad van bestuur bij spoedeisendheid werd samengeroepen, kan de raad van bestuur beslissen om opmerkingen toe te laten op de eerstvolgende vergadering.

Zo dikwijls als de raad het wenst, worden de notulen geheel of gedeeltelijk staande de vergadering opgemaakt en door de meerderheid van de raadsleden en de secretaris ondertekend.

Art. 20 Bevoegdheden

De raad van bestuur is gemachtigd alle nuttige of noodzakelijke handelingen te verrichten om de doelstellingen van het bedrijf te verwezenlijken.

De raad van bestuur vertegenwoordigt het AGB in rechte als eiser of als verweerder en beslist tot het instellen van rechtsvorderingen. In geval van hoogdringendheid kan de voorzitter rechtsgeldig en zonder enige voorafgaande formaliteit alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen namens het bedrijf stellen. Hij kan onder meer beslissen namens het bedrijf een procedure als eiser of verweerder te voeren zowel voor de gewone rechtbanken als voor de administratieve rechtscolleges. Een beslissing tot het instellen van een rechtsgeding wordt ter bekrachtiging aan de eerstvolgende raad van bestuur voorgelegd.

De raad van bestuur controleert het bestuur van het directiecomité.

Telkens indien de gemeenteraad hem daartoe verzoekt, brengt de raad van bestuur verslag uit over alle of sommige activiteiten van het bedrijf en minstens eenmaal per jaar.

De raad van bestuur is bevoegd om binnen de perken van de statuten zijn werking nader te regelen in een reglement van inwendige orde.

Art. 21 Bevoegdheidsdelegatie

De raad van bestuur kan de uitoefening van bepaalde bevoegdheden delegeren aan het directiecomité. Dit kan echter niet voor:
- het vaststellen van tariefreglementen;
- het beslissen over participaties;
- het vaststellen van het reglement van inwendige orde van de raad van bestuur;
- het vaststellen van het statuut van het personeel;
- het afsluiten van beleids-, beheers- en samenwerkingsovereenkomsten bedoeld in artikel 9;
- het vaststellen van het budget, de jaarrekening of het meerjarenplan.

Art. 22 Personeel

De raad van bestuur is bevoegd voor het aanwerven van personeel en stelt het personeelsstatuut vast.

De overeenstemmende rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel is van toepassing op het personeel van het autonoom gemeentebedrijf. Het autonoom gemeentebedrijf stelt de afwijkingen op deze rechtspositieregeling vast, voor zover het specifieke karakter van het autonoom gemeentebedrijf dat verantwoordt. Het gemeentebedrijf bepaalt de rechtspositieregeling van de betrekkingen die niet bestaan binnen de gemeente.

Wanneer de raad van bestuur beslist tot contractuele aanwervingen, stelt zij in dit geval het arbeidsreglement en de algemene voorwaarden van de arbeidsovereenkomsten vast.

De gemeente kan binnen wettelijke grenzen, personeel ter beschikking stellen aan het bedrijf.

Art. 23 Niet-binding van de bestuurders

De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van het bedrijf.

De bestuurders zijn aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden de bestuurders van die aansprakelijkheid ontheven als hun geen schuld kan worden verweten en als zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij de gemeenteraad binnen een maand nadat zij er kennis van hebben gekregen.

Afdeling 3
Directiecomité

Art. 24 Samenstelling

Het directiecomité is samengesteld uit maximaal zes leden aangesteld door de raad van bestuur. De leden van het directiecomité mogen, maar moeten geen deel uitmaken van de raad van bestuur.

Art. 25 Duur en einde van de mandaten

Alle mandaten vallen samen met de duur van een gemeentelijke legislatuur. In elk geval neemt het mandaat van lid van het directiecomité een einde op de eerste vergadering van de raad van bestuur die volgt op de installatie van de gemeenteraad.

Het lid van het directiecomité waarvan het mandaat voortijdig een einde neemt, wordt geacht van rechtswege ontslagnemend te zijn. De raad van bestuur regelt zijn vervanging.

De raad van bestuur kan te allen tijde het mandaat van voorzitter van het directiecomité of van lid van het directiecomité herroepen.

Art. 26 Vergoedingen

De leden van het directiecomité oefenen hun mandaat bezoldigd of onbezoldigd uit.

De eventuele vergoedingen van de leden van het directiecomité worden vastgelegd door de raad van bestuur, conform de modaliteiten die door de Vlaamse Regering en de beheersovereenkomst worden bepaald.

Art. 27 Voorzitterschap

Het directiecomité kiest uit zijn leden een voorzitter en duidt een secretaris aan.

Art. 28 Vergaderingen

Het directiecomité vergadert telkens wanneer de aangelegenheden die onder zijn bevoegdheden vallen het vereisen en wordt door de voorzitter bijeengeroepen.

Art. 29 Beraadslagingen

Het directiecomité beraadslaagt op de zetel van het bedrijf of, indien de omstandigheden dit vereisen, op een andere plaats zoals wordt bepaald door de voorzitter.

Het directiecomité wordt voorgezeten door de voorzitter. Indien de voorzitter verhinderd is, wordt het directiecomité voorgezeten door een lid van het directiecomité dat door de voorzitter daartoe wordt aangeduid. Indien geen vervangende voorzitter werd aangeduid door de voorzitter zit het oudste in leeftijd aanwezige lid van het directiecomité de vergadering voor.

Het directiecomité beraadslaagt en beslist volgens de regels die zijn vastgesteld in deze statuten. Het directiecomité is bevoegd om binnen de perken van de statuten zijn werking nader te regelen in een reglement van inwendige orde.

De besluiten van het directiecomité worden genomen bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen. In geval van staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend. Blanco en ongeldige stemmen worden niet bij de uitgebrachte stemmen geteld.

De regels inzake verboden handelingen en belangenconflicten voor de leden van de raad van bestuur, vastgelegd in de artikelen 17 en 18, zijn mutatis mutandis ook van toepassing voor de leden van het directiecomité.

Art. 30 Notulen

De beraadslagingen van het directiecomité worden vastgelegd in notulen. Een afschrift ervan wordt ter informatie toegezonden aan de leden van de raad van bestuur. De notulen worden elektronisch ter beschikking gesteld wanneer een lid van het directiecomité of een lid van de raad van bestuur hier om verzoekt.

De afschriften of uittreksels, in rechte of anderszins voor te leggen, worden ondertekend door de secretaris. Deze bevoegdheid kan worden opgedragen aan een lasthebber.

Art. 31 Bevoegdheden

Het directiecomité is belast met het dagelijks bestuur, met de vertegenwoordiging met betrekking tot dat bestuur en met de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur.

Het directiecomité is daarenboven bevoegd voor alle materies die door de raad van bestuur worden gedelegeerd.

Het directiecomité is verantwoording verschuldigd aan de raad van bestuur. Het verschaft de raad van bestuur informatie over zijn beslissingen en licht hem in over al zijn handelingen.

Het directiecomité kan de hem toevertrouwde bevoegdheden verder delegeren aan zijn voorzitter en aan personeelsleden van het bedrijf of van de gemeente. Deze delegaties omvatten tevens de vertegenwoordigingsbevoegdheid met betrekking tot de gedelegeerde bevoegdheden.

Art. 32 Niet-binding van de leden van het directiecomité

De leden van het directiecomité zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van het bedrijf.

De leden van het directiecomité zijn aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen

deel hebben gehad, worden de leden van het directiecomité van die aansprakelijkheid ontheven als hun geen schuld kan worden verweten en als zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij de gemeenteraad binnen een maand nadat zij er kennis van hebben gekregen. De Raad van Bestuur wordt door het betrokken lid schriftelijk op de hoogte gebracht van de overtreding en van de beslissing van de gemeenteraad.

HOOFDSTUK IV

FINANCIËN EN FINANCIELE CONTROLE

Art. 33 Inkomsten en uitgaven

Het bedrijf ontvangt de inkomsten van alle activiteiten die het uitvoert en draagt de lasten van deze activiteiten.

Art. 34 Financiering

De raad van bestuur beslist vrij over de omvang, de technieken en de voorwaarden van zijn externe financiering.

Het bedrijf kan onder meer toelagen, giften en legaten ontvangen en leningen aangaan, desgevallend onder de voorwaarden bepaald in de beheersovereenkomst.

Art. 35 Boekhouding, jaarrekening en budget

Het autonoom gemeentebedrijf maakt een meerjarenplan en een budget op overeenkomstig de regels die krachtens artikel 145, 146, 147, 149, 150, 151 en 179 van het Gemeentedecreet die gelden voor het meerjarenplan en het budget van de gemeente. De boekhouding wordt gevoerd en de jaarrekening wordt opgesteld overeenkomstig de regelen die krachtens artikel 164, 172 en 179 van het Gemeentedecreet worden gesteld voor de boekhouding en de jaarrekening van de gemeente. Het autonoom gemeentebedrijf doet uiterlijk op 31 december van ieder jaar de nodige opnemingen, verificaties, opzoekingen en waarderingen om de inventaris op te maken van al de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van het autonoom gemeentebedrijf, van welke aard ook.

De boekhouding wordt gevoerd onder de verantwoordelijkheid en het toezicht van de raad van bestuur.

De raad van bestuur stelt het meerjarenplan en het budget vast en legt ze ter goedkeuring aan de gemeenteraad voor.

Art. 36 Procedure jaarrekening

§1 De raad van bestuur spreekt zich in de loop van het eerste semester van het financiële boekjaar dat volgt op het financiële boekjaar waarop de rekening betrekking heeft, uit over de vaststelling van de jaarrekening.

Als de raad van bestuur bezwaren heeft tegen bepaalde verrichtingen, formuleert hij een advies over de aansprakelijkheid van de actoren die betrokken zijn bij die verrichtingen. Dat advies wordt als bijlage bij de jaarrekening gevoegd. Een afschrift van dat advies wordt bezorgd aan de betrokken actoren.

Een afschrift van de overeenkomstig dit artikel vastgestelde jaarrekening wordt binnen twintig dagen bezorgd aan de gemeenteraad.

§2 De gemeenteraad keurt de jaarrekening goed aan de hand van het verslag van de commissaris als ze juist en volledig is en een waar en getrouw beeld geeft van de financiële toestand van het autonoom gemeentebedrijf.

Als de gemeenteraad geen besluit verzonden heeft aan het autonoom gemeentebedrijf binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat op de derde dag die volgt op de verzending van de jaarrekening aan de gemeenteraad, wordt hij geacht de jaarrekening goed te keuren.

§3 De raad van bestuur kan bij de Vlaamse Regering gemotiveerd beroep instellen tegen het besluit van de gemeenteraad tot niet-goedkeuring van de jaarrekening.

Het beroep moet worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen die ingaat op de derde dag die volgt op de verzending van het betwiste besluit. De Vlaamse Regering spreekt zich over het ingestelde beroep uit binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat op de derde dag die volgt op de verzending van het beroep. Als de Vlaamse Regering binnen die termijn geen beslissing heeft verzonden, wordt ze geacht in te stemmen met het besluit van de gemeenteraad.

§4 Als de gemeenteraad bij de goedkeuring bepaalde verrichtingen als onregelmatig heeft bestempeld, beslist hij over de aansprakelijkheid van de actoren die betrokken zijn bij die betwiste verrichtingen.

Als de gemeenteraad zich niet uitgesproken heeft over de goedkeuring van de jaarrekening binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat op de derde dag die volgt op de verzending van de jaarrekening aan de gemeenteraad, wordt hij geacht over de aansprakelijkheid van de verrichtingen waartegen de raad van bestuur bezwaren heeft geformuleerd, te hebben beslist overeenkomstig het advies van de raad van bestuur.

§5 De betrokkenen worden door het autonoom gemeentebedrijf onmiddellijk met een aangetekende brief op de hoogte gebracht van de beslissing van de gemeenteraad. In voorkomend geval wordt daarbij een aanmaning gevoegd om het vastgestelde bedrag in de kas van het autonoom gemeentebedrijf te storten. Een afschrift van de beslissing van de gemeenteraad wordt onmiddellijk bezorgd aan het autonoom gemeentebedrijf en aan de Vlaamse Regering.

§6 Degenen die aansprakelijk worden gesteld en het autonoom gemeentebedrijf kunnen beroep instellen bij de Vlaamse Regering tegen de beslissingen van de gemeenteraad, vermeld in paragraaf 1, binnen een termijn van zestig dagen die ingaat op de derde dag die volgt op de verzending van het betwiste besluit of, als de gemeenteraad geen besluit heeft verzonden, die ingaat op de derde dag die volgt op de dag van het verstrijken van de termijn vermeld in paragraaf 1, tweede lid. Dat beroep heeft schorsende werking. De Vlaamse Regering doet uitspraak over de aansprakelijkheid van de betrokkenen en bepaalt het bedrag dat hen ten laste wordt gelegd.

Als de verwerping van bepaalde verrichtingen aanleiding heeft gegeven tot de definitieve afwijzing van bepaalde uitgaven, kan degene die beroep heeft ingesteld de personen die hij aansprakelijk of medeaansprakelijk acht, ter verantwoording roepen in het beroep bij de Vlaamse Regering. In dat geval doet de Vlaamse Regering mee uitspraak over de aansprakelijkheid van de ter verantwoording geroepen personen.

De beslissing van de Vlaamse Regering is uitvoerbaar, zelfs als daartegen beroep is ingesteld bij de Raad van State. Die beslissing kan echter pas ten uitvoer worden gelegd na het verstrijken van de termijn voor het instellen van dat beroep.

§7 Onmiddellijk na het bezorgen van het meerjarenplan, de aanpassing van het meerjarenplan, het budget of de jaarrekening aan de gemeente bezorgt het autonoom gemeentebedrijf de gegevens over het vastgestelde beleidsrapport in een digitaal bestand aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens de besturen bezorgen en de wijze waarop die gegevens elektronisch worden aangeleverd. Bij gebrek aan een vastgestelde jaarrekening op 30 juni van het jaar dat volgt op het financiële boekjaar in kwestie bezorgt het autonoom gemeentebedrijf de gegevens over het ontwerp van de jaarrekening in een digitaal bestand aan de Vlaamse Regering.

Het door de gemeenteraad goedgekeurde beleidsrapport van het autonoom gemeentebedrijf, vermeld in het eerste lid, is pas uitvoerbaar als de Vlaamse Regering in het bezit is van de digitale rapporten. De Vlaamse Regering verstuurt onmiddellijk een ontvangstmelding van de rapporten naar het autonoom gemeentebedrijf.

Art. 37 Resultaatsbestemming

Nadat een bedrag van ten minste tien procent van de nettowinst is uitgekeerd aan de gemeente, beslist de raad van bestuur over de bestemming van het saldo van resultaat van het bedrijf, dit met inachtname van de terzake gesloten beleidsovereenkomsten.

Evenwel mag geen uitkering aan de gemeente geschieden indien op de datum van afsluiting van het laatste boekjaar het netto-actief, zoals dat blijkt uit de jaarrekening, is gedaald of tengevolge van de uitkering zou dalen beneden het bedrag van het gestorte of, indien dit hoger is, van het opgevraagde kapitaal, vermeerderd met alle reserves die volgens de wet of de statuten niet mogen worden uitgekeerd.

Art. 38 Commissaris

De commissaris is lid van het Instituut van Bedrijfsrevisoren en wordt benoemd door de gemeenteraad.

Art. 39 Bezoldiging

De bezoldiging van de commissaris, lid van het Instituut van Bedrijfsrevisoren, bestaat in een vast bedrag, dat bij de aanvang van zijn opdracht wordt vastgesteld.

Art. 40 Duur van de mandaten

De commissaris wordt benoemd voor een hernieuwbare termijn van drie jaar.

Onverminderd hetgeen bepaald wordt in het vorige lid, moet de commissaris, indien de jaarrekening niet tijdig is opgesteld door de raad van bestuur, verder zijn functie uitoefenen tot de vergadering waarop de gemeenteraad beraadslaagt over de jaarrekening of tot zijn regelmatige vervanging.

Op straf van schadevergoeding kan de commissaris tijdens zijn opdracht alleen om wettige redenen door de gemeenteraad worden ontslagen.

Art. 41 Taak van de commissaris

De commissaris is belast met de controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen in het autonoom gemeentebedrijf

De commissaris kan te allen tijde ter plaatse inzage nemen van de boeken, brieven, notulen en in het algemeen van alle documenten en geschriften van het bedrijf. Hij kan van de bestuurders, de gemachtigden en de aangestelden van het bedrijf alle opheldering en inlichtingen vorderen en alle verificaties verrichten die hij nodig acht.

De commissaris kan zich bij de uitoefening van zijn taak, op zijn kosten, doen bijstaan door aangestelden of andere personen voor wie hij instaat.

In zijn verslag vermeldt en rechtvaardigt de commissaris nauwkeurig en duidelijk het eventueel voorbehoud en de bezwaren die hij meent te moeten maken. Zoniet, dan vermeldt hij uitdrukkelijk dat hij noch voorbehoud noch bezwaar te maken heeft.

Art. 42 Kwijting van de bestuurders

Jaarlijks beslist de gemeenteraad over de aan de bestuurders te verlenen kwijting, na goedkeuring van de rekeningen. Deze kwijting is slechts rechtsgeldig in zoverre de ware toestand van het bedrijf niet wordt verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de rekeningen of in de rapportering betreffende de uitvoering van de overeenkomst, bedoeld in artikel 9 van de statuten.

HOOFDSTUK V

SLOTBEPALINGEN

Art. 43 Vertegenwoordiging

Het bedrijf wordt ten overstaan van derden geldig vertegenwoordigd door de voorzitter van de raad van bestuur, de ondervoorzitter of de voorzitter van het directiecomité.

In rechte, als eiser of als verweerder, wordt het bedrijf evenwel vertegenwoordigd door de raad van bestuur.

Binnen de grenzen van het dagelijks bestuur wordt het bedrijf geldig vertegenwoordigd door de voorzitter van het directiecomité.

Het bedrijf kan eveneens geldig worden vertegenwoordigd door bijzondere lasthebbers, binnen de grenzen van hun mandaat.

Art. 44 Rechtsopvolging

De gemeente Kaprijke kan aan het bedrijf bij of na de oprichting rechten en plichten overdragen, waaronder het eigendomsrecht op roerende en onroerende goederen.

Deze overdracht zal van rechtswege geschieden voor de overeenkomsten, eigendommen, en andere rechten en plichten die de gemeenteraad bij of na de oprichting aanduidt. Deze rechtsopvolging van rechtswege berust op de wettelijke en reglementaire bepalingen vermeld in artikel 2 van deze statuten en volgt uit de overdracht van de betrokken activiteiten door de

gemeente aan het bedrijf. Van deze rechtsopvolging van rechtswege wordt door de gemeente bij aangetekende brief kennis gegeven aan het bedrijf en mogelijke andere belanghebbende partijen.

De overdracht en de rechtsopvolging zijn evenwel voltrokken door het enkele gemeenteraadsbesluit. Het bedrijf en de gemeente kunnen de door de gemeente besliste overdracht van de eigendom van onroerende goederen zo nodig met bijkomende middelen tegenstelbaar aan derden maken.

De overdracht van andere overeenkomsten, rechten en plichten door de gemeente aan het bedrijf geschiedt op basis van de desbetreffende overeenkomsten of het gemeen recht terzake.

Bij of na de oprichting van het bedrijf kan de gemeente goederen aan het bedrijf verkopen of ter beschikking stellen onder nader overeen te komen voorwaarden.

Art. 45 Ontbinding en vereffening

§1 De gemeenteraad kan steeds beslissen om tot ontbinding en vereffening van een autonoom gemeentebedrijf over te gaan.

In de beslissing tot ontbinding wijst de gemeenteraad de vereffenaars aan. Alle andere organen vervallen op het ogenblik van de ontbinding.

§2 Het personeel in statutair dienstverband van het ontbonden autonoom gemeentebedrijf wordt overgenomen door de gemeente .

De gemeente waarborgt de rechten die het autonoom gemeentebedrijf op het ogenblik van ontbinding voor het overgenomen personeel had vastgesteld.

§3 De rechten en verplichtingen van het ontbonden autonoom gemeentebedrijf worden overgenomen door de gemeente .

§4 In afwijking van §2 en §3 kan de gemeenteraad in het ontbindingsbesluit de personeelsleden, die daarmee moeten instemmen, en de rechten en verplichtingen aanwijzen die overgenomen worden door de overnemer of de overnemers van de activiteiten van het gemeentebedrijf.

Namens de gemeenteraad

get. Karine Goegebeur
gemeentesecretaris

get. Linde De Man
gemeenteraadsvoorzitter

Voor eensluidend uittreksel

Karine Goegebeur
gemeentesecretaris

Linde De Man
gemeenteraadsvoorzitter

Verslag college van burgemeester en schepenen aangaande oprichting autonoom gemeentebedrijf Kaprijke

Gemeente Kaprijke

[...] 2015

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING / VOORWERP 3
2. VERZELFSTANDIGING IN HET GEMEENTEDECREET 4
2.1. Algemeen 4
2.2. Kader voor ruime mogelijkheden tot verzelfstandiging met waarborgen voor de politieke controle 4
2.3. Budgethouderschap 5
2.4. Gemeentelijke intern verzelfstandigde agentschappen 7
2.5. Gemeentelijke externe verzelfstandiging 9
2.5.1. Meer mogelijkheden voor externe verzelfstandiging 9
2.5.2. Draagwijdte en grenzen van de externe verzelfstandiging 10
2.5.3. Vormen van externe verzelfstandiging 10
2.5.4. Geen onbeperkte vrijheid en noodzaak tot overtuigende motivering 18
2.5.5. Deelname van gemeenten aan rechtspersonen 19
3. BESTAANDE VERZELFSTANDIGINGSVORMEN IN KAPRIJKE en KEUZE BEHEERSSTRUCTUUR 21
4. AFWEGING VOOR- EN NADELEN EXTERNE VERZELFSTANDIGING EN MOTIVERING EXTERNE VERZELFSTANDIGING t.o.v. BEHEER BINNEN RECHTSPERSOON GEMEENTE 21
4.1. Democratische controle en inspraak 21
4.2. Financiële werking ..... 22~~22~~23
4.3. Cultuurpactwetgeving en sectorale wetgeving ..... 23~~23~~24
4.3.1. Algemeen ..... 23~~23~~24
4.3.2. VISTA AGB ..... 23~~23~~24
4.4. Kerntaken ..... 24~~24~~25
4.5. Specialisatie 25
4.6. Fiscale behandeling ..... 25~~25~~26
5. CONCLUSIE 28

1. INLEIDING / VOORWERP

Artikel 232, eerste lid van het Gemeentedecreet luidt als volgt:

"Een autonoom gemeentebedrijf wordt opgericht bij gemeenteraadsbeslissing ***op grond van een door het college van burgemeester en schepenen opgemaakt verslag.*** *In dat verslag worden de voor- en de nadelen van externe verzelfstandiging tegen elkaar afgewogen en wordt aangetoond dat beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden. De oprichtingsbeslissing stelt de statuten van het autonoom gemeentebedrijf vast. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen inzake het goedkeuringstoezicht verkrijgt het autonoom gemeentebedrijf rechtspersoonlijkheid op de datum van voormelde oprichtingsbeslissing.".*

Naast een ontwerp van statuten, dient het college van burgemeester en schepenen tevens een verslag aan de gemeenteraad voor te leggen, dat minstens volgende elementen bevat:

- Een afweging van de **voor- en nadelen van externe verzelfstandiging**;
- Motivering dat beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente **niet dezelfde voordelen** kan bieden.

Onderhavig document is het verslag zoals bedoeld in artikel 232, eerste lid, Gemeentedecreet.

In de eerste plaats wordt *in abstracto* het kader, dat het Gemeentedecreet biedt op het vlak van interne en externe verzelfstandiging, toegelicht.

Daarna wordt uiteengezet welke activiteiten de gemeente precies wenst te verzelfstandigen. **Het betreft de exploitatie van cultuur- sport en andere vrijetijdsinfrastructuuur.**

Daarnaast wordt de doelstelling **patrimoniumbeheer** toegevoegd, teneinde het bedrijf van extra inkomsten te voorzien met als **doelstelling minstens kostendekkend te kunnen werken**.

Met opmerkingen [A1]: Ter ondersteuning van het winstoogmerk van het AGB

Tot slot worden de voor- en nadelen van de verzelfstandiging onder de vorm van een autonoom gemeentebedrijf *in concreto* afgewogen en wordt aangetoond waarom het beheer binnen de rechtspersoon van de gemeente minder voordelig is.

2. VERZELFSTANDIGING IN HET GEMEENTEDECREET

2.1. Algemeen

Met het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 (*B.S.* 31 augustus 2005) heeft de Vlaamse decreetgever gebruik gemaakt van zijn sedert 2001 bestaande bevoegdheid om de werking van de Vlaamse lokale besturen een eigen invulling te geven.

De Decreten van 23 januari 2009 en 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet (*B.S.* 4 februari 2009 en 8 augustus 2012) hebben enkele belangrijke wijzigingen aangebracht op het vlak van verzelfstandiging.

In dat decreet nemen de bepalingen inzake verzelfstandiging een prominente plaats in.

Daarmee volgt de decreetgever niet alleen een maatschappelijke tendens die al enkele jaren in Vlaanderen aan de gang is met een alsmaar groeiende reeks autonome gemeentebedrijven, maar neemt hij meteen ook een duidelijke regisseursfunctie op zich.

Op enkele uitzonderingen na traden de bepalingen over de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen (titel VII van het Gemeentedecreet) volledig in werking per 1 januari 2007.

2.2. Kader voor ruime mogelijkheden tot verzelfstandiging met waarborgen voor de politieke controle

Het Gemeentedecreet bevat de optie om via verzelfstandiging een soepeler werking mogelijk te maken voor de verwezenlijking van bepaalde gemeentelijke opdrachten.

Daarbij kan het zowel gaan om interne als om externe verzelfstandiging.

Wat de externe verzelfstandiging betreft, wordt de mogelijkheid behouden om autonome gemeentebedrijven op te richten. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid geboden om onder duidelijk bepaalde voorwaarden extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm op te richten.

De toegenomen mogelijkheden voor verzelfstandiging van deelaspecten van het gemeentelijk beleid betekenen een goede en logische evolutie.

Maar tegelijkertijd acht de Vlaamse regering het noodzakelijk dat de regelgeving de nodige waarborgen zou bevatten om een verzwakking van de democratische besluitvorming te vermijden.

De grotere mogelijkheden tot verzelfstandiging mogen niet leiden tot een versplintering van het lokaal en provinciaal bestuur in deelentiteiten, waarop de verkozen raden hun greep verliezen.

Daarom bepaalt het decreet dat uitsluitend welbepaalde beleidsuitvoerende taken kunnen worden verzelfstandigd, en enkel op basis van een overeenkomst met de verkozen raad, die ook regelmatig een rapportering moet krijgen over de uitvoering van de overeenkomst en de bekomen resultaten.

De extern verzelfstandigde agentschappen kunnen vanuit hun taak inzake de **beleidsuitvoering** wel betrokken worden bij de **beleidsvoorbereiding**.

2.3. Budgethouderschap

1.- Volgens artikel 158 van het Gemeentedecreet is het budgethouderschap de aan een ambtenaar of orgaan toegekende bevoegdheid tot beheer van een budget dat taakstellend is in die zin dat het een norm inhoudt waarvan de budgethouder de realisatie nastreeft. Het is dus een vorm van contractmanagement.

Taakstellend impliceert dat er een afspraak is gemaakt over welke doelstellingen er gehaald moeten worden (welke producten of prestaties moeten worden geleverd binnen een bepaalde periode) en met welk budget die afspraak moet worden gerealiseerd.

Het budget omvat in het kader van deze definitie meer dan alleen geldelijke middelen. Het betreft het geheel van beschikbaar gesteld dienstverleningspotentieel. Dat omvat onder meer het gebruik van gebouwen en materiaal, alsook competent personeel op wie een beroep gedaan kan worden.

Het budgethouderschap wordt toegekend via een delegatiebesluit. Daarin moeten minstens de volgende gegevens opgenomen worden:

- de tijdsduur van het budgethouderschap;
- de uiteindelijke bedoeling van het budgethouderschap (op het vlak van opdrachten, doelstellingen...);
- de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, alsook de middelen (budget, personeel,...) waarover de budgethouder kan beschikken;
- de graad van autonomie waarover de budgethouder beschikt;
- de monitoring en de rapportering;
- de evaluatie en de eventueel positieve of negatieve gevolgen.

2.- Overeenkomstig artikel 159 van het Gemeentedecreet komt het budgethouderschap toe aan het college van burgemeester en schepenen, behoudens de uitzonderingen die bepaald zijn door of krachtens het Gemeentedecreet. Het college is dus de hoofdbudgethouder.

In een beperkt aantal gevallen heeft de decreetgever er echter wel voor gekozen om het budgethouderschap voor te behouden aan de gemeenteraad, de gemeentesecretaris of de financieel beheerder (bijvoorbeeld in artikel 43, § 2, artikel 57, 89 en 94, Gemeentedecreet). Dat is niet expliciet opgenomen in het Gemeentedecreet, maar bepaalde taken houden onvermijdelijk een zekere vorm van budgethouderschap in.

Totdat de gemeenteraad het begrip dagelijks bestuur of de voorwaarden bepaald in artikel 159, § 3 en§ 4, Gemeentedecreet heeft vastgesteld, kan het college van burgemeester en schepenen de hem toegekende bevoegdheden niet overdragen.

3.- Het budgethouderschap mag nooit een doel op zich zijn. Het is slechts een instrument om te komen tot een beter overheidsmanagement. De delegatie of de toewijzing van de beleidsuitvoering aan het meest functionele niveau moet de efficiëntie, de effectiviteit en de zuinigheid van de dienstverlening ten goede komen. De scheidingslijn tussen de actoren kan hierdoor duidelijker getrokken worden. De politieke verantwoordelijkheid evolueert dan naar het **bepalen van de hoofdlijnen van het beleid** (de strategische doelstellingen), de **evaluatie van de beleidsuitvoering** en de **beleidsbijsturing.** Het ambtelijk apparaat van zijn kant wordt geresponsabiliseerd voor de beleidsuitvoering en voor de realisatie van de in dat verband overeengekomen doelstellingen.

Een scheiding tussen de beleidsvorming en de beleidsuitvoering maakt het mogelijk een duidelijk en transparant beeld te verkrijgen van de na te streven doelstellingen, de vereiste middelen en de bereikte resultaten. Die organisatorische scheiding vereist evenwel nieuwe vormen van overleg en interne controle. Het managementteam en een aangepast interne controlesysteem spelen hierbij een belangrijke rol.

4.- De decreetgever heeft ervoor gekozen om een aantal bevoegdheden uitdrukkelijk toe te vertrouwen aan de budgethouder. Wat de uitgavencyclus betreft, **kan** de budgethouder in het delegatiebesluit bevoegd worden voor het **aangaan van de verbintenissen**, overeenkomstig het hem toevertrouwde budget. Hij voert daartoe de procedures voor opdrachten van aanneming van werken, leveringen of diensten en wijst de opdrachten toe. Het college treedt daarbij niet alleen op in zijn hoedanigheid van uitvoerend orgaan, maar vooral in zijn functie van hoofdbudgethouder.

De vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten komt evenwel toe aan de gemeenteraad.

Dat is echter niet het geval voor opdrachten van **dagelijks bestuur** en voor opdrachten die **nominatief** in het vastgestelde budget zijn opgenomen en waarbij de gemeenteraad de wijze en voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld. In die gevallen stelt het college de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten vast. Bij opdrachten van dagelijks bestuur beschikt het college evenwel nog over de mogelijkheid om de bovenvermelde bevoegdheid te delegeren aan de gemeentesecretaris, die ze op zijn beurt kan toevertrouwen aan andere personeelsleden van de gemeente als het college dat bepaald heeft (artikel 43, § 2, 11°, artikel 57, § 3, 5° en 6°, en artikel 58 van het Gemeentedecreet).

De budgethouder keurt ook de te betalen bedragen goed overeenkomstig het hem toevertrouwde budget. Dat houdt in dat de budgethouder bevoegd is voor het goedkeuren van de facturen, maar dat hij ook bevoegd kan zijn voor de uitgaven die niet voortvloeien uit een factuur zoals lonen. De uitbetaling van de lonen moet immers goedgekeurd worden door het orgaan dat of de persoon die het betrokken personeelslid heeft aangeworven, tenzij de wet het anders bepaald heeft.

In afwijking van het bovenvermelde principe kan de gemeenteraad of het college als bevoegde budgethouder beslissen de goedkeuring van de te betalen bedragen toe te vertrouwen aan de gemeentesecretaris. Op die manier kan bijvoorbeeld worden vermeden dat de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen moet samenkomen om de betaling van de lonen goed te keuren. De gemeentesecretaris kan die bevoegdheid niet verder delegeren (art. 160, § 4, Gemeentedecreet).

Wat de ontvangstencyclus betreft, is de budgethouder verantwoordelijk voor de **facturatie van de opbrengsten** van het aan hem toevertrouwde budget (art. 160, § 3, Gemeentedecreet).

Aangezien artikel 158 van het Gemeentedecreet stelt dat budgethouderschap het beheer van een budget inhoudt, is het wenselijk dat de budgethouder verantwoordelijk wordt gesteld voor de vaststelling van alle invorderingsrechten die verband houden met het hem toegewezen budget.

5.- Overeenkomstig artikel 156 van het Gemeentedecreet mag een verbintenis alleen maar door de bevoegde budgethouder worden aangegaan op grond van een goedgekeurde post die voorkomt op het budget of op grond van een voorlopig krediet. De personeelsleden of de leden van het college van burgemeester en schepenen die in strijd hiermee verbintenissen hebben aangegaan, zijn persoonlijk verantwoordelijk, behoudens in de gevallen die door of krachtens het Gemeentedecreet worden bepaald. Dat doet geen afbreuk aan de eventuele medeverantwoordelijkheid van andere organen of personeelsleden van de gemeente.

Het Gemeentedecreet heeft daar in artikel 157 wel een uitzondering op bepaald. De gemeenteraad kan zonder voorafgaande budgetwijziging voorzien in uitgaven die door **dwingende en onvoorziene omstandigheden** worden vereist, op voorwaarde dat hij daartoe een met redenen omkleed besluit neemt. In dezelfde omstandigheden en als het geringste uitstel onbetwistbare schade zou veroorzaken, kan het college op eigen verantwoordelijkheid in de uitgave voorzien. Het college brengt de gemeenteraad daarvan onverwijld op de hoogte.

In bovenvermelde gevallen worden de nodige kredieten onverwijld ingeschreven door een budgetwijziging. De betaling mag evenwel worden uitgevoerd zonder de budgetwijziging af te wachten. Kopieën van de besluiten van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen hierover moeten aangetekend worden opgestuurd naar de gouverneur (art. 253, § 1, 5°, Gemeentedecreet).

2.4. Gemeentelijke intern verzelfstandigde agentschappen

1.- **Interne verzelfstandiging** noemen we vormen van gezagsspreiding die kunnen worden gesitueerd binnen de rechtspersoon van de gemeente.

De Nieuwe Gemeentewet verleende de gemeenten de mogelijkheid om via de oprichting van een gemeentebedrijf zonder rechtspersoonlijkheid sommige taken of diensten aan een soepeler beheersregime te onderwerpen.

Deze vorm van interne verzelfstandiging op gemeentelijk niveau wordt niet hernomen in het Gemeentedecreet.

Niet alleen worden in de praktijk steeds minder gemeentelijke activiteiten als gemeentebedrijf geëxploiteerd.

De nieuwe gemeentelijke organisatie, met een budgethouderschap voor ambtenaren, laat bovendien voldoende flexibiliteit toe en is op zich een vorm van interne verzelfstandiging. De afzonderlijke structuur van het gemeentebedrijf lijkt niet langer nodig.

De Vlaamse regering bevestigde dit door te stellen dat de nieuwe gemeentelijke organisatie met een budgethouderschap voor ambtenaren voldoende flexibiliteit toelaat en dat dit op zich reeds een vorm van interne verzelfstandiging is (*Parl St.* Vl. Parl. 2004-05, nr. 347/1, 30).

Vanzelfsprekend blijft het voor de gemeenten nog steeds mogelijk om samenwerkingsverbanden zonder rechtspersoonlijkheid en zonder beheersoverdracht met andere personen te sluiten.

Wanneer dit gebeurt met andere gemeenten, is het belangrijk rekening te houden met de voorschriften van het decreet houdende de Intergemeentelijke Samenwerking.

2.- Krachtens het Gemeentedecreet hebben de gemeenten in de toekomst de mogelijkheid om via de oprichting van een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid sommige taken of diensten aan een soepeler beheersregime te onderwerpen.

De intern verzelfstandigde agentschappen zijn diensten zonder eigen rechtspersoonlijkheid die door de gemeente belast zijn met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang en die beschikken over **operationele autonomie.** Ze worden beheerd buiten de algemene diensten van de gemeenten. Het hoofd van een intern verzelfstandigd agentschap is het personeelslid dat, onverminderd de eventuele mogelijkheid tot delegatie en subdelegatie van die bevoegdheid, belast is met de algemene leiding, de werking en de vertegenwoordiging van het agentschap.

3.- De gemeenteraad is bevoegd om te beslissen over de oprichting van deze agentschappen en het vaststellen van de beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang die het agentschap zal behartigen. De raad regelt ook de grenzen van de operationele autonomie die aan het hoofd van het agentschap wordt gedelegeerd zoals inzake organisatie, realisatie van de doelstellingen, personeel, middelen en interne controle.

Het oprichtingsbesluit van een intern verzelfstandigd agentschap omvat minstens de volgende punten:

1° een opsomming van de beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang die aan het intern verzelfstandigde agentschap worden toevertrouwd;

2° een beschrijving van de operationele autonomie die aan het hoofd van het agentschap wordt gedelegeerd. Deze autonomie kan betrekking hebben op:

a) het vaststellen en wijzigen van de organisatiestructuur van het agentschap;
b) de organisatie van de operationele processen met het oog op de realisatie van de afgesproken doelstellingen;
c) de uitvoering van het personeelsbeleid;
d) het aanwenden van de ter beschikking gestelde middelen voor de werking van het agentschap, de uitvoering van de doelstellingen en taken van het agentschap en het sluiten van contracten ter verwezenlijking van de opdrachten van het agentschap;
e) de interne controle binnen het intern verzelfstandigd agentschap;
f) specifieke delegaties naar gelang van de eigen aard van het intern verzelfstandigd agentschap.

4.- De verhouding tussen de gemeente en het agentschap wordt geregeld door middel van een **beheersovereenkomst**, te sluiten **tussen het college en het hoofd van het agentschap.**

De gemeente neemt de nodige initiatieven voor de openbaarheid van de beheersovereenkomst, inclusief alle wijzigingen eraan.

De beheersovereenkomst regelt minstens de volgende aangelegenheden:

1° de concretisering van de wijze waarop het agentschap zijn taken moet vervullen en van de doelstellingen ervan;
2° de toekenning van middelen voor de eigen werking en de uitvoering van de taken van het agentschap;
3° de voorwaarden waaronder eigen inkomsten of andere financieringen mogen worden verworven en aangewend;
4° de informatieverstrekking aan het college van burgemeester en schepenen.

In het kader van de democratische opdracht van de gemeenteraad inzake de opvolging van de werking van de lokale organisatie bepaalt het decreet uitdrukkelijk dat de uitvoering van de beheersovereenkomst jaarlijks geëvalueerd wordt door de gemeenteraad. De beheersovereenkomst eindigt uiterlijk zes maanden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad, maar kan worden verlengd.

5.- De intern verzelfstandigde agentschappen voeren een boekhouding zoals de gemeenten.

De uitgaven- en ontvangstenprocedure volgen dezelfde weg als die van de gemeente met dien verstande dat het hoofd van het agentschap als budgethouder in de plaats treedt van het college van burgemeester en schepenen.

De betalingsopdracht wordt ondertekend door de gemeentesecretaris en door de financieel beheerder of hun gemachtigden.

De financieel beheerder voert de boekhouding.

6.- Het personeel van het IVA is gemeentepersoneel en valt volledig onder die regeling.

2.5. Gemeentelijke externe verzelfstandiging

2.5.1. Meer mogelijkheden voor externe verzelfstandiging

Gemeenten moeten soepel kunnen werken om hun dienstverlening naar de burgers zo goed mogelijk uit te kunnen bouwen. Een efficiënte uitvoering van de gemeentelijke bevoegdheden vereist in een aantal gevallen één of andere vorm van externe verzelfstandiging.

Externe verzelfstandiging noemen wij vormen van gezagsspreiding waarbij bevoegdheden of taken worden overgedragen aan organen of personen buiten de rechtspersoon van de gemeente.

Maar ook bij deze vorm van verzelfstandiging blijft het essentieel dat de gemeenteraad het zicht blijft behouden op de werking van het geheel van de gemeentelijke organisatiestructuur en de beleidsstrategie kan bepalen. Dat hangt samen met het primaat van de gemeenteraad, als democratisch verkozen emanatie van de bevolking.

Het decreet bepaalt daarom dat de gemeenteraad bevoegd wordt voor alle fundamentele beslissingen betreffende de extern verzelfstandigde entiteiten (oprichting, voordracht en benoeming bestuurders, statutenwijziging en ontbinding).

De Nieuwe Gemeentewet kende de gemeenten de bevoegdheid toe om welbepaalde taken te verzelfstandigen in autonome gemeentebedrijven met eigen rechtspersoonlijkheid.

Die vorm van externe gemeentelijke verzelfstandiging kent een toenemend succes.

Anderzijds heeft het autonoom gemeentebedrijf niet geleid tot een vermindering van het grote aantal gemeentelijke VZW's. Deze ontsnapten nog al te vaak aan de controle van de gemeenteraad en aan een aantal fundamentele bestuurlijke regimes zoals de formele motivering, de openbaarheid van bestuur en de taalwetgeving.

Het Gemeentedecreet wil dat verhelpen door de gemeenten meer mogelijkheden tot keuze, inzake vormen van externe verzelfstandiging, aan te bieden.

Wat de externe verzelfstandiging betreft, hebben de gemeenten voortaan de keuze tussen het autonome gemeentebedrijf en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm.

Bij de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf zullen de initiatiefnemers weliswaar moeten aantonen dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden.

Tot de oprichting van een agentschap in privaatrechtelijke vorm zal pas overgegaan kunnen worden als aangetoond wordt dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente of in de vorm van een autonoom gemeentebedrijf niet de vereiste voordelen kan bieden.

Artikel 225 tot en met 231 bevatten een aantal algemene bepalingen die van toepassing zijn op beide vormen van externe verzelfstandiging.

2.5.2. Draagwijdte en grenzen van de externe verzelfstandiging

Extern verzelfstandigde agentschappen zijn diensten met rechtspersoonlijkheid die de gemeente opricht of waarin ze deelneemt en die belast zijn met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang.

Zij kunnen vanuit die taakstelling wel betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding, bijvoorbeeld door het aanleveren van studies.

Maar in de logica van het decreet, en rekening houdend met het primaat van de politiek en van de vertegenwoordigende gemeenteraad, spreekt het voor zich dat de eigenlijke beleidsbepaling toekomt aan de gemeenteraad en niet aan een agentschap. Het is bijgevolg niet mogelijk over te gaan tot de oprichting van verzelfstandigde entiteiten die zorgen voor de integrale beleidsvoorbereiding en/of de beleidsbepaling.

Het decreet bepaalt overigens dat de Vlaamse regering de taken van gemeentelijk belang nader kan bepalen, waarvoor extern verzelfstandigde agentschappen kunnen opgericht worden.

2.5.3. Vormen van externe verzelfstandiging

Het decreet biedt de gemeenten een keuze tussen twee vormen van externe verzelfstandiging, het autonoom gemeentebedrijf en het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm.

a) Het autonoom gemeentebedrijf

1.- De figuur van het autonoom gemeentebedrijf wordt als externe verzelfstandiging in publiekrechtelijke vorm behouden. Die rechtsvorm wordt op een aantal punten aangevuld of geoptimaliseerd.

Oprichting en ontbinding, toezicht, statuten, relatie met de gemeente, samenstelling van de bestuursorganen, verantwoordelijkheden van de bestuurders, financiële en boekhoudkundige organisatie, rechtspositieregeling van het personeel, bevoegdheden inzake leningen, onteigening, tarieven en participaties komen aan bod. De nadere werkingsregels worden door de oprichtende gemeente in de statuten geregeld.

Er wordt derhalve niet meer, zelfs niet op suppletieve wijze, verwezen naar de vennootschapswetgeving.

2.- Het autonoom gemeentebedrijf is een publiekrechtelijke rechtspersoon en kan het niet beschouwd worden als een privaatrechtelijke onderneming. Het is een structuur *sui generis*.

Terecht wordt in de rechtsleer dan ook opgemerkt dat "de autonome gemeentebedrijven, naar de klassieke opvatting, onderworpen zijn aan de wetten van de openbare dienst, de voorrechten van de administratieve actie genieten, en tot de gebruikers van hun diensten in een reglementaire, niet contractuele verhouding staan. Voorts zijn autonome gemeentebedrijven - of beter hun beslissingsorganen - te beschouwen als administratieve overheden in de zin van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, en bijgevolg ook als besturen in de zin van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Een autonoom gemeentebedrijf is o.i. ook onderworpen aan de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken van 18 juli 1966. In principe is ook de overheidsopdrachtenwet van 15 juni 2006 van toepassing.

De autonome gemeentebedrijven genieten verder de immuniteit van tenuitvoerlegging onder de voorwaarden van artikel 1412bis Ger. W.

Artikel 228 van het Gemeentedecreet onderwerpt - voor zover als nodig - overigens uitdrukkelijk de externe agentschappen aan de verplichtingen inzake formele motivering en openbaarheid van bestuur die ook gelden voor de gemeenten.

3.- Het autonoom gemeentebedrijf beschikt over een raad van bestuur (art. 10 ontwerpstatuten).

Het autonoom gemeentebedrijf kan daarnaast, indien de statuten dit toelaten, ook een directiecomité of een gedelegeerd bestuurder instellen (art. 10 ontwerpstatuten).

Er zijn geen andere bestuursorganen met beslissingsbevoegdheid dan de in de artikelen van het Gemeentedecreet bepaalde organen.

Een aantal personen, aangeduid in artikel 229 van het Gemeentedecreet, kan bovendien niet worden voorgedragen of aangewezen als vertegenwoordiger of bestuurder in één van de organen van het autonoom gemeentebedrijf.

Het aantal leden van de raad van bestuur bedraagt ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden, maar met een absoluut maximum van twaalf. Ten hoogste twee derde van de leden van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht (art. 11, §1, ontwerpstatuten).

De leden van de raad van bestuur worden benoemd door de gemeenteraad. Elke fractie kan minstens één lid van de raad van bestuur voordragen (art. 11, §2, ontwerpstatuten).

De door de raad van bestuur uit zijn leden gekozen voorzitter moet tevens deel uitmaken van het college van burgemeester en schepen van de oprichtende gemeente.

De raad van bestuur is bevoegd voor alles wat niet uitdrukkelijk bij decreet, in de statuten of in de beheersovereenkomst aan de gemeenteraad is voorbehouden (artikel 236, § 1, van het Gemeentedecreet).

De beslissingen betreffende het aangaan van leningen, het aanvaarden van giften of toelagen, het overgaan tot onteigeningen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeentebedrijf, het verwerven, aanwenden en vervreemden van zijn goederen, het vestigen of opheffen van zakelijke rechten op die goederen worden aldus door de raad van bestuur genomen (binnen de grenzen van de statuten en de beheersovereenkomst). De raad van bestuur vertegenwoordigt het autonoom gemeentebedrijf ook in rechte als eiser of als verweerder (art. 40, ontwerpstatuten).

De raad van bestuur is binnen de grenzen, vastgesteld in de statuten, bevoegd voor alle personeelsaangelegenheden en stelt ook de tarieven voor de door het autonoom gemeentebedrijf geleverde prestaties vast, op de door de beheersovereenkomst vastgestelde wijze.

De raad van bestuur is derhalve het beleidsorgaan bij uitstek van het autonoom gemeentebedrijf.

Het mandaat van lid van de raad van bestuur is hernieuwbaar, maar de leden van de raad van bestuur (zonder onderscheid te maken tussen de vertegenwoordiging van de gemeente en van de gebruikers en strekkingen) kunnen te allen tijde door de gemeenteraad worden ontslagen (art. 12 ontwerpstatuten).

De Raad van State wees er wel op dat het ontslag van een bestuurder niet aan willekeur mag onderhevig zijn maar in overeenstemming moet zijn met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de hoorplicht en de motiveringsplicht.

Na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad wordt tot volledige vernieuwing van de raad van bestuur overgegaan. In dat geval blijven de leden van de raad van bestuur in functie tot de nieuwe gemeenteraad in hun vervanging heeft voorzien.

De vergaderingen van de raad van bestuur zijn niet openbaar.

4.- Indien de statuten dit voorzien, kan de raad van bestuur het dagelijks bestuur, de vertegenwoordiging met betrekking tot dat bestuur en de voorbereiding en uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur toevertrouwen aan een directiecomité of aan een gedelegeerd bestuurder. De afgevaardigd bestuurder of de leden die het directiecomité samenstellen, kunnen lid zijn van de raad van bestuur, maar dat hoeft niet.

De statuten kunnen het voorts mogelijk maken dat voormelde organen van dagelijks bestuur bepaalde van hun bevoegdheden subdelegeren aan personeelsleden van het autonoom gemeentebedrijf.

De vergaderingen van het directiecomité zijn niet openbaar (artikel 238 van het Gemeentedecreet).

5.- Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen de problematiek van de aansprakelijkheid van de rechtspersoon enerzijds en deze van het management anderzijds.

Aangezien het autonoom gemeentebedrijf over eigen rechtspersoonlijkheid beschikt, zal niet de gemeente maar het gemeentebedrijf worden aangesproken om verantwoording af te leggen voor eventuele fouten ten aanzien van derden.

De handelingen van de raad van bestuur binden het autonoom gemeentebedrijf, zelfs indien die handelingen buiten het doel van het bedrijf liggen. Het Gemeentedecreet verwijst verder weliswaar niet naar de overeenkomstige bepalingen in de Vennootschapswetgeving (wat wel het geval was in de nieuwe gemeentewet). Toch kan aangenomen worden dat de uitzondering die daar voorzien wordt, voor het geval bewezen kan worden dat de derde op de hoogte was van de onrechtmatigheid van de handelingen of hij er niet onkundig van kon zijn, ook toepassing vindt op het gemeentebedrijf.

De maatregelen die genomen moeten worden en de wijze waarop de geschillen beslecht moeten worden indien het autonoom gemeentebedrijf tekort schiet t.o.v. de gemeente (en vice versa), moeten geregeld worden in de beheersovereenkomst.

Het aansprakelijkheidsregime van de bestuurders is opgenomen in artikel 236, § 3, van het Gemeentedecreet en geënt op het gemeenrechtelijk aansprakelijkheidsregime voor rechtspersonen.

Vooreerst stelt artikel 263, § 3, van het Gemeentedecreet dat de bestuurders niet persoonlijk gebonden zijn door de verbintenissen van het autonoom gemeentebedrijf (dit vloeit voort uit de vertegenwoordigingsleer).

Elke bestuurder is ten aanzien van het autonoom gemeentebedrijf (en ev. gemeente) wel aansprakelijk voor een correcte uitvoering van het opgedragen mandaat. De bestuurders zijn dan ook elk individueel (i.e. zonder hoofdelijkheid) aansprakelijk voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur.

Het Gemeentedecreet preciseert wel dat, ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, de bestuurders pas van die aansprakelijkheid ontheven worden als hun geen schuld kan worden verweten én als zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij de gemeenteraad binnen een maand nadat zij er kennis van hebben gekregen.

De gemeenteraad beslist bovendien jaarlijks na de goedkeuring van de rekeningen, over de aan de bestuurders te verlenen kwijting. Er wordt niet verder bepaald op welke wijze kwijting wordt verleend (b.v. collectief of individueel). De kwijting is alleen rechtsgeldig als de ware toestand van het autonoom gemeentebedrijf niet wordt verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de rekeningen of in de rapportering betreffend de uitvoering de beheersovereenkomst.

Door de kwijting doet de gemeente, en o.i. bij uitbreiding ook het autonoom gemeentebedrijf, afstand van de aansprakelijkheidsvordering tegen de bestuurders voor fouten begaan tijdens het boekjaar waarop de kwijting betrekking heeft.

De bestuurders zijn eveneens ten aanzien van derden aansprakelijk op basis van artikel 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, i.e. bij onrechtmatige daad (te weten bij de schending van en wettelijke norm of van de algemene zorgvuldigheidsplicht). De aansprakelijkheid is niet hoofdelijk.

Ter dekking van de aansprakelijkheid van het bedrijf en haar bestuurders kan best een afzonderlijke polis, dan wel een uitbreiding van de bestaande polis van de gemeente worden genomen zodat het bedrijf en haar bestuurders dezelfde dekking genieten als de gemeente en haar bestuurders. Naar verluidt is de kostprijs hiervan beperkt vermits het een dekking van risico's betreft welke anders bij de gemeente zelf zouden liggen.

6.- Het autonoom gemeentebedrijf heeft eigen rechtspersoonlijkheid, hetgeen een zekere autonomie ten opzichte van de gemeente waarborgt: het autonoom gemeentebedrijf moet in staat zijn een eigen strategie te ontwikkelen.

De toegekende autonomie van het autonoom gemeentebedrijf verhindert niet dat er wel degelijk bepaalde belangrijke beperkingen bestaan op de autonomie van het autonoom gemeentebedrijf alsmede dat de gemeente een belangrijke controle behoudt op het autonoom gemeentebedrijf.

Vooreerst worden de leden van de raad van bestuur door de gemeenteraad benoemd. De gemeenteraad blijft bovendien krachtens het Gemeentedecreet bevoegd voor alle fundamentele beslissingen betreffende het autonoom gemeentebedrijf (oprichting, benoeming bestuurders, opstellen van de statuten en statutenwijziging en ontbinding).

Er is ook sprake van een belangrijke informatieverplichting van het autonoom gemeentebedrijf aan de gemeente, nl. aan de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen. **Het budget, het meerjarenplan en de jaarrekening dienen aan de gemeenteraad er goedkeuring te worden overgemaakt.** De statuten en de beheersovereenkomst kunnen de autonomie van het autonoom gemeentebedrijf in mindere of meerdere mate begrenzen.

De mate van autonomie hangt dus in belangrijke mate af van de bewegingsruimte die de statuten en vooral de beheersovereenkomst aan het gemeentebedrijf laten. Weliswaar is de beheersovereenkomst het resultaat van onderhandelingen tussen de gemeente enerzijds en het autonoom gemeentebedrijf anderzijds. Het hoeft evenwel geen betoog dat de gemeente bij deze onderhandelingen de dominante rol blijft spelen en aldus haar wil aan het gemeentebedrijf kan opleggen. Van de gemeente moet evenwel redelijkheid verwacht worden. Immers, *"de autonomie is een wezenlijk kenmerk van het wettelijk statuut van de autonome gemeentebedrijven, waaruit moet afgeleid worden dat de gemeenteraad, wanneer hij een beheersreglement of statuten voor het door hem opgerichte bedrijf vastlegt, de door de Vlaamse decreetgever gewilde autonomie niet mag terugschroeven of ongedaan maken door het bedrijf te onderwerpen aan allerlei betuttelende voorschriften."*

In de praktijk zullen ook de middelen en infrastructuur in belangrijke mate afkomstig zijn van de gemeente (op grond van een beslissing van de gemeenteraad; artikel 230 van het Gemeentedecreet). Ook dit bevestigt het overwicht van de gemeente. De gemeente kan hiervoor ofwel kiezen voor een eigendomsoverdracht van haar goederen aan het autonoom gemeentebedrijf ofwel opteren voor het louter ter beschikking stellen van die goederen (huur, leasing, concessie, recht van gebruik).

7.- Artikel 241, § 1, van het Gemeentedecreet bepaalt dat het personeel van het autonoom gemeentebedrijf personeel kan aanstellen in statutair of in contractueel verband.

Uit de parlementaire voorbereidingen moet afgeleid worden dat het hier niet een mogelijkheid betreft die in eerste instantie aan het autonoom gemeentebedrijf zelf wordt gelaten. Het is daarentegen de gemeenteraad die moet bepalen op welke wijze het personeel zal worden aangesteld. Dit kan gebeuren in het oprichtingsbesluit of in de statuten.

Bij de ontbinding van het autonoom gemeentebedrijf moet het personeel in statutair dienstverband van het gemeentebedrijf door de gemeente worden overgenomen. De gemeente waarborgt dan ook de rechten die het autonoom gemeentebedrijf op het ogenblik van ontbinding voor het overgenomen personeel had vastgesteld (artikel 244, § 2, van het Gemeentedecreet).

Artikel 241, § 2, van het Gemeentedecreet voegt hier aan toe dat de overeenstemmende rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel van toepassing is op zowel het statutaire of contractuele personeel van het autonoom gemeentebedrijf.

Het autonoom gemeentebedrijf heeft wel enige autonomie. Voor zover het specifieke karakter van het autonoom gemeentebedrijf dat verantwoordt, kan de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf de afwijkingen op deze rechtspositieregeling vaststellen (dit is het geval wanneer voor het autonoom gemeentebedrijf specialisaties nodig zijn die in de stad of gemeente niet aanwezig zijn).

Voor de betrekkingen van het gemeentebedrijf die niet bestaan binnen de gemeente, bepaalt de raad van bestuur ook zelf de rechtspositieregeling.

Artikel 230 van het Gemeentedecreet bepaalt dat de gemeente aan haar gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen personeel ter beschikking kan stellen of overdragen mits de terzake geldende rechtspositieregeling nageleefd wordt. De parlementaire voorbereidingen bij dit artikel herinneren er evenwel aan dat deze machtiging geen afbreuk doet aan de bestaande regelgeving inzake terbeschikkingstelling en overdracht van personeel of aan het personeelsstatuut van de betrokken gemeente.

Voor het contractueel gemeentepersoneel betekent dit dat slechts tot terbeschikkingstelling kan worden overgegaan overeenkomstig artikel 144bis van de nieuwe gemeentewet (artikel dat niet werd opgeheven door het Gemeentedecreet).

Artikel 144bis van de nieuwe gemeentewet beperkt de terbeschikkingstelling van werknemers die met de gemeente een arbeidsovereenkomst hebben gesloten tot een OCMW, een sociale huisvestingsmaatschappij of een vereniging zonder winstoogmerk, mits bovendien een aantal voorwaarden worden nageleefd opgesomd in het artikel.

De gemeente lijkt aldus niet de mogelijkheid te hebben contractueel personeel aan de als autonoom gemeentebedrijf uitgebate vrijetijdsinfrastructuur ter beschikking te stellen met overdracht van gezag.

Het bedrijf zal na de oprichting een grondige reflectie maken van de personeelsproblematiek, die afzonderlijke aandacht verdient. In de opstartfase zal de gemeente diensten leveren aan het bedrijf.

8.- Het autonoom gemeentebedrijf dient zonder meer te worden aangemerkt als btw-belastingplichtige als het in de uitvoering van een economische activiteit handelingen stelt die bedoeld worden in het btw-wetboek, met als gevolg dat er op de vergoeding voor deze handelingen in principe (als er geen vrijstelling van toepassing is) btw dient te worden aangerekend.

De belastingplicht van het autonoom gemeentebedrijf hangt dus net als voor elke andere persoon af van de ontwikkelde activiteiten.

Ondanks de principiële belastingplicht van het autonoom gemeentebedrijf is het mogelijk dat er toch geen btw dient te worden aangerekend op de vergoeding voor de door het gemeentebedrijf verrichte handelingen en dat het gemeentebedrijf bijgevolg ook geen recht op aftrek heeft voor de btw op de kosten gemaakt met het oog op het verrichten van de betreffende handelingen. Dit is met name het geval indien de vrijstellingen van artikel 44 btw-wetboek van toepassing zijn.

Autonome gemeentebedrijven zijn onderworpen ofwel aan de vennootschapsbelasting ofwel aan de rechtspersonenbelasting. Meestal zal het AGB onder de vennootschapsbelasting ressorteren.

Luidens artikel 242, § 2, van het Gemeentedecreet zijn de autonome gemeentebedrijven tot onteigening gerechtigde organismen. Het autonoom gemeentebedrijf kan dus van de kosteloze registratie genieten als aan de voorwaarden van artikel 161, 2°, van het W. Reg. is voldaan.

9.- De gemeente en het autonoom gemeentebedrijf sluiten, na onderhandelingen, een beheersovereenkomst waarin minstens (maar niet uitsluitend) de in artikel 235, § 2 opgesomde aangelegenheden worden geregeld. Het betreft o.m. de concretisering van de doelstellingen van het autonoom gemeentebedrijf, de financiële aspecten van het beheer, de verschillende verplichtingen van het autonoom gemeentebedrijf, de informatieverstrekking, etc.

De bevoegdheid inzake de goedkeuring van de beheersovereenkomst komt toe aan de gemeenteraad en kan niet worden toevertrouwd aan het college van burgemeester en schepen.

De beheersovereenkomst wordt in principe gesloten voor een periode die eindigt uiterlijk zes maanden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad, maar kan eventueel verlengd worden in de gevallen voorzien in de beheersovereenkomst. Een beheersovereenkomst wordt daarenboven automatisch verlengd indien er bij haar verstrijken geen nieuwe overeenkomst in werking is getreden. Niettemin dient de gemeenteraad in dit laatste geval, indien er geen nieuwe beheersovereenkomst is getreden binnen het jaar volgend op automatische verlening, voorlopige beheersregels vast te stellen. Die voorlopige regels komen in de plaats van de verlengde beheersovereenkomst en gelden tot op het ogenblik dat een nieuwe beheersovereenkomst in werking treedt.

De beheersovereenkomst kan ook gewijzigd, geschorst of ontbonden worden in de gevallen voorzien in de beheersovereenkomst. Ook in geval van schorsing of ontbinding, dient de gemeenteraad voorlopige regels vast te leggen in afwachting van een nieuwe beheersovereenkomst.

Sinds 1 januari 2013 dienen beheersovereenkomsten en wijzigingen ervan niet meer integraal aan de provinciegouverneur te worden overgemaakt, maar vallen ze onder het algemeen administratief toezicht (besluitenlijst) en dit overeenkomstig het gewijzigde artikel 253, §1, 8° Gemeentedecreet.

10.- Artikel 243bis, §1 Gemeentedecreet bepaalt tot slot dat de controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen weer te geven in de jaarrekening van het autonoom gemeentebedrijf wordt uitgeoefend door één of meer commissarissen. Die commissarissen zijn erkende bedrijfsrevisoren en worden benoemd door de gemeenteraad. Zij zijn onderworpen aan de wettelijke en reglementaire bepalingen die hun ambt en hun bevoegdheid regelen.

b) Het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm

1.- Naast het autonoom gemeentebedrijf, dat van publiekrechtelijke aard is, biedt het Gemeentedecreet aan de gemeenten ook de mogelijkheid om in privaatrechtelijke vorm te verzelfstandigen.

Dat wordt mogelijk via de figuur van het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm.

De rechtsvorm van die agentschappen beantwoordt volledig aan de dwingende bepalingen van het privaatrecht.

Volgens artikel 245 Gemeentedecreet is de gemeente gemachtigd om onder de voorwaarden, bepaald in deze afdeling, een vennootschap in de zin van het Wetboek van Vennootschappen, of een vereniging of stichting in de zin van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, op te richten en te belasten met het verwezenlijken van welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang.

Vanuit hun taakstelling inzake beleidsuitvoering kunnen de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm tevens betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding.

Zowel de "commerciële" (naamloze vennootschap, CVBA, ...) als de niet-commerciële privaatrechtelijke rechtsvormen (vzw en stichtingen) kunnen worden gehanteerd. De activiteiten hoeven niet van industriële of commerciële aard te zijn.

Ter volledigheid moet worden opgemerkt dat de Vlaamse gemeenten slechts gebruik kunnen maken van de door artikel 245 verleende machtiging wanneer voldaan is aan de in het Gemeentedecreet bepaalde **voorwaarden**.

Zo moet er moet in concreto worden aangetoond dat de participatie in een private rechtspersoon voordelen biedt t.a.v. de 'publiekrechtelijke weg', met name de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf. Vooreerst dient trouwens in concreto gemotiveerd te worden waarom de externe verzelfstandiging van de gemeentelijke taken de voorkeur verdient boven het beheer ervan binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente.

In tegenstelling tot het autonoom gemeentebedrijf zijn de gemeentelijke agentschappen met private rechtsvorm niet noodzakelijk eenhoofdig. In het agentschap kunnen andere (publieke én private) personen deelnemen, met uitzondering van andere gemeenten, gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen van andere gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de provincies en hun provinciale extern verzelfstandigde agentschappen, de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Ook dient te worden gewezen op volgende "beperkingen":

- de GEVA dient "taken van gemeentelijk belang" uit te oefenen

- andere publieke en private rechtspersonen mogen erin deelnemen, met uitzondering van:
    - andere gemeenten
    - intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
    - provincies
    - provinciale VA's
    - Vlaamse Gemeenschap

- Vlaams Gewest

- ongeacht de grootte van de eventuele inbreng van de verschillende partijen, beschikt de gemeente steeds over een meerderheid van stemmen in de algemene vergadering **EN** draagt de gemeente steeds een meerderheid voor van de leden van de raad van bestuur

- de vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering moeten handelen overeenkomstig de instructies van de gemeenteraad

De oprichting gebeurt met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving inzake mededinging en staatssteun.

2.- De autonomie van het extern verzelfstandigd agentschap is de regel, de beperkingen hierop de uitzondering.

Indien gekozen wordt voor een privaatrechtelijke vormgeving, zullen de beslissingen van het privaatrechtelijk agentschap in principe niet onderworpen kunnen worden aan een bestuurlijk schorsings- en vernietigingstoezicht. Voor de regeling van het toezicht kan enkel gebruik gemaakt worden van privaatrechtelijke toezichtmechanismen: aansprakelijkheid van bestuurders, benoeming en ontslag bestuurders, controle op de rekeningen en boekhouding, ...

Gelet op het gewaarborgde overwicht van de gemeente en de fracties in het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, kan echter niet noodzakelijkerwijze gesproken worden van een democratisch deficit.

Bovendien moeten luidens artikel 247 van het Gemeentedecreet voorwaarden opgenomen worden in een samenwerkingsovereenkomst tussen enerzijds het privaatrechtelijk agentschap en anderzijds de betrokken gemeente.

3.- Deze samenwerkingsovereenkomst regelt de wijze waarop de toevertrouwde taken van gemeentelijk belang worden uitgevoerd.

In uitvoering van artikel 247 van het Gemeentedecreet regelt de samenwerkingsovereenkomst de volgende aangelegenheden:

"1° in voorkomend geval de aanwending van de aan het agentschap ter beschikking gestelde of overgedragen personeelsleden, middelen en infrastructuur;
2° binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van het agentschap worden toegekend;
3° de wijze waarop de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting zal voorzien in een systeem van interne controle;
4° de toekenning aan een of meer commissarissen van de controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen weer te geven in de jaarrekening van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting. Die commissarissen zijn erkende bedrijfsrevisoren."

4.- Het gemeenrechtelijk aansprakelijkheidsregime is van toepassing op de extern privaatrechtelijk verzelfstandigde agentschappen.

5.- Het eigen personeel is onderworpen aan het privaatrecht.

Dit betekent dat dit personeel via arbeidsovereenkomst wordt tewerkgesteld en o.m. de CAO-wetgeving

van toepassing is.

De terbeschikkingstelling van werknemers ten behoeve van gebruikers wordt principieel verboden door artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers. Deze bepaling is in beginsel wel enkel van toepassing op de contractuele werknemers van de gemeenten.

Het statutair personeel kan ter beschikking worden gesteld van of overgedragen worden aan bijvoorbeeld een vzw indien en in de mate het personeelsstatuut van de gemeente hierin voorziet. Dit personeelsstatuut bepaalt ook de rechtspositie van het ter beschikking gestelde personeel.

6.- Het Gemeentedecreet bevat geen bepalingen die een periodieke verantwoording van het verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm aan de gemeenteraad opleggen.

Evenwel dient het agentschap in te stemmen in de samenwerkingsovereenkomst met de toekenning aan een of meer commissarissen van de controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen weer te geven in de jaarrekening van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting. Die commissarissen zijn erkende bedrijfsrevisoren.

Een dergelijke verplichting is pas zinvol indien zij ook inhoudt dat het jaarlijkse rapport vervolgens niet alleen aan het agentschap maar ook aan de gemeente in kwestie wordt overgemaakt.

2.5.4. Geen onbeperkte vrijheid en noodzaak tot overtuigende motivering

De externe verzelfstandigingsmogelijkheden voor de gemeenten worden via het Gemeentedecreet aanzienlijk verruimd. Toch is de vrijheid niet absoluut. Veel meer nog dan vroeger wordt de beslissing om tot (publiek- of privaatrechtelijke) verzelfstandiging over te gaan, gekoppeld aan een uitdrukkelijke verplichting tot motivering.

Uitgangspunt hierbij is dat het beheer binnen de gemeentelijke diensten de regel is en men pas kan overgaan naar een vorm van externe verzelfstandiging als daar goede motieven voor zijn. De gemeenteraad die beslist tot externe verzelfstandiging zal de voor- en de nadelen van die beheersvorm tegen elkaar moeten afwegen en aannemelijk maken dat de voordelen opwegen tegen de nadelen.

Een door het college van burgemeester en schepenen opgesteld verslag moet hiertoe de aanzet geven. Als belangrijkste motieven voor externe verzelfstandiging kan worden gedacht aan het verlenen van autonomie en onafhankelijkheid bij de uitvoering van taken, de noodzaak aan flexibeler beheersregels, fiscale overwegingen,...

Indien de externe verzelfstandiging kan worden verantwoord, is de regel de verzelfstandiging in de publiekrechtelijke vorm van het autonoom gemeentebedrijf. Tot verzelfstandiging in privaatrechtelijke vorm kan derhalve slechts worden besloten indien de vereiste voordelen of doelstellingen niet op dezelfde wijze gerealiseerd kunnen worden via een publiekrechtelijk vormgegeven externe verzelfstandiging. Als voordelen van privaatrechtelijk vormgegeven verzelfstandiging t.a.v. de publiekrechtelijke variant kan onder meer worden gedacht aan:

- het stimuleren van initiatieven tot samenwerking met of betrokkenheid van particulieren of private belangengroeperingen;
- de noodzaak van een doorgedreven onafhankelijkheid van het agentschap;
- de noodzaak de gemeentelijke taken op commerciële wijze te realiseren onder werkingsvoorwaarden die identiek zijn aan die van concurrenten;
- de noodzaak de gemeentelijke taken in het kader van de non-profit te realiseren onder werkingsvoorwaarden die identiek zijn aan die van de andere actoren die gelijkaardige activiteiten ontwikkelen.

De beslissingen tot oprichting van extern verzelfstandigde agentschappen zijn onderworpen aan een goedkeuringstoezicht. De toezichthoudende overheid zal derhalve kunnen beoordelen of de motieven die voor de oprichting worden aangereikt afdoende zijn en de voor- en de nadelen van die oprichting op correcte wijze werden afgewogen. Ook de beslissingen inzake statutenwijziging zijn aan de goedkeuring van de Vlaamse regering onderworpen.

De verruiming van de mogelijkheden tot verzelfstandiging voor de gemeenten gaat samen met een verbod om gemeentelijke taken op andere wijze te beheren dan voorzien in het decreet.

Gemeenten zullen niet langer deel kunnen nemen of zich laten vertegenwoordigen in andere personen die taken van gemeentelijk belang uitoefenen. Evenmin zal de gemeente aan die personen nog fondsen, infrastructuur of personeel ter beschikking mogen stellen. Dit is slechts mogelijk in de gevallen voorzien in het Gemeentedecreet of in enige andere decreets- of wetsbepaling.

2.5.5. Deelname van gemeenten aan rechtspersonen

Naast de mogelijkheden om zelf het initiatief te nemen tot de oprichting van externe verzelfstandigde agentschappen waaraan rechtspersoonlijkheid wordt toegekend, kunnen de gemeenten, zonder afbreuk te doen aan het decreet van 6 juli 2001 inzake de Intergemeentelijke Samenwerking, ook verenigingen, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen. Dat kan enkel in zoverre deze verenigingen, stichtingen en vennootschappen geen taken van gemeentelijk belang uitoefenen (art. 195 Gemeentedecreet).

Het gaat hier bijgevolg niet om een vorm van verzelfstandiging van gemeentelijke taken. Om die reden worden deze bepalingen in het decreet overigens opgenomen in de titel betreffende de algemene werking van de gemeente.

Onder dezelfde voorwaarden als hierboven vermeld, kunnen de gemeenten ook een vennootschap oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen als deze vennootschap als uitsluitende doelstelling de realisatie heeft van lokale projecten, te verwezenlijken via Publiek-Private Samenwerking (PPS). Het gaat dan om vennootschappen in de zin van het Wetboek van Vennootschappen.

Bij een dergelijke oprichting, participatie of vertegenwoordiging kan geen sprake zijn van een overdracht of terbeschikkingstelling van personeel of van de overdracht van infrastructuur.

Behalve als het gaat om rechtspersonen die voldoen aan de voorwaarden, bepaald in het Gemeentedecreet, is het de gemeenten verboden om, rechtstreeks of onrechtstreeks, rechtspersonen die niet belast zijn met taken van gemeentelijk belang, op te richten, erin deel te nemen of zich erdoor te laten vertegenwoordigen, tenzij daarvoor een uitdrukkelijke rechtsgrond bestaat in de wet of het decreet.

Dit betekent dat de gemeenten in beginsel niet kunnen deelnemen in rechtspersonen, noch deze kunnen oprichten of zich erdoor laten vertegenwoordigen, indien ze daartoe niet bij wet of decreet zijn gemachtigd. Als het gaat om een oprichting of participatie uit hoofde van de verzelfstandiging van gemeentelijke taken, kan de rechtsgrond worden gevonden in het decreet.

Voor participaties die niet gepaard gaan met verzelfstandiging gelden de grenzen geregeld in het decreet: het moet gaan om verenigingen, stichtingen of vennootschappen met sociaal oogmerk die niet belast zijn met taken van gemeentelijk belang, maar waarbij participatie wel past in de gemeentelijke opdrachten.

Voor participaties in vennootschappen, met uitzondering van de vennootschap met sociaal oogmerk, is er geen algemene machtiging, maar moet van geval tot geval worden nagegaan of er een specifieke wettelijke of decretale machtiging bestaat.

Aan bestaande machtigingen wordt geen afbreuk gedaan. Bij wijze van voorbeeld is te verwijzen naar artikel 180 van de wet van 21 december 1994, dat de gemeenten machtigt om te participeren in bedrijven voor productie, vervoer en distributie van energie.

3. BESTAANDE VERZELFSTANDIGINGSVORMEN IN KAPRIJKE EN KEUZE BEHEERSSTRUCTUUR

Thans wordt de **sportinfrastructuur** volledig door de gemeente Kaprijke uitgebaat. Ook de **sportpromotie** gebeurt binnen de schoot van de gemeentelijke sportdienst.

Ook de **culturele infrastructuur (en culturele programmatie)** wordt vandaag volledig door de gemeente Kaprijke geëxploiteerd.

Over het algemeen wordt door de vrijetijdssector het gebrek aan soepele beheersmogelijkheden binnen het kader van een gemeente als grootste knelpunt naar voor geschoven indien deze infrastructuur binnen de organisatie van een lokaal bestuur zelf wordt beheerd.

In deze sector moet sneller worden beslist en doen zich vaker opportuniteiten voor, waarvan een gemeente zelf moeilijker gebruik kan maken.

In het bijzonder wijst de gemeente Kaprijke op de nood aan een overkoepelend orgaan dat een transparant beleid kan voeren inzake vrijetijd.

Een EVA heeft tevens als voordeel dat het EVA kan werken aan een **eigen identiteit** en **specialisten** kan aantrekken in het directiecomité ~~de raad van bestuur~~.

Naast de nood aan een grotere soepelheid in de werking mogen uiteraard ook de **financiële voordelen**, die verzelfstandiging kan bieden, niet uit het oog worden verloren.

Het college van burgemeester en schepenen stelt voor om over te gaan tot oprichting van een autonoom gemeentebedrijf.

4. AFWEGING VOOR- EN NADELEN EXTERNE VERZELFSTANDIGING EN MOTIVERING EXTERNE VERZELFSTANDIGING t.o.v. BEHEER BINNEN RECHTSPERSOON GEMEENTE

Zoals voorzien in artikel 232 Gemeentedecreet wordt hierna een afweging gemaakt van de **voor- en nadelen van externe verzelfstandiging** met inbegrip van de motivering dat beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente **niet dezelfde voordelen** kan bieden.

4.1. Democratische controle en inspraak

Een van de belangrijkste aandachtspunten bij externe verzelfstandiging is het behoud van democratische controle en inspraak op de verzelfstandigde gemeentelijke diensten.

Het college van burgemeester en schepenen is van oordeel dat de controle en inspraak van de gemeenteraad maximaal gewaarborgd blijven bij de externe verzelfstandiging door middel van een autonoom gemeentebedrijf.

Het behoud van democratische controle wordt gewaarborgd door de wijze waarop de raad van bestuur wordt samengesteld, door de bevoegdheden die bij de gemeenteraad blijven en door de beheersovereenkomst die tussen het bestuur en het bedrijf moet worden gesloten.

Alle leden van de gemeenteraad treden gezamenlijk op als raad van bestuur.

De decreetgever heeft derhalve bij de samenstelling van de organen van de autonome gemeentebedrijven voldoende democratische waarborgen ingebouwd.

Bovendien blijft de gemeenteraad bevoegd voor alle fundamentele beslissingen met betrekking tot het autonoom gemeentebedrijf:

- de beslissing tot oprichting en de beslissing tot ontbinding;
- het opstellen en wijzigen van de statuten, na advies van de raad van bestuur;
- het benoemen en ontslaan van bestuurders;
- het goedkeuren van het budget en meerjarenplan evenals de jaarrekening en het geven van kwijting aan de bestuurders;
- het goedkeuren van de beheersovereenkomst;
- controle door de informatie- en rapporteringsverplichting van het autonoom gemeentebedrijf.

De gemeenteraad verliest dus geen beslissingsmacht. Bovendien heeft de gemeenteraad zelf via het instrument van de beheersovereenkomst de sleutel in handen welke mate van autonomie aan het autonoom gemeentebedrijf wordt toegekend en binnen welke krijtlijnen het autonoom gemeentebedrijf dient te werken. De bevoegdheid van het bedrijf is beperkt tot beleidsuitvoering en –voorbereiding.

~~Aan de leden van de raad van bestuur en a~~Aan de leden van het door de statuten toegestane directiecomité kan per bijgewoonde zitting een presentiegeld worden toegekend. Aan de voorzitter van het directiecomité kan een dubbel presentiegeld worden toegekend respectievelijk voor het bijwonen van de vergaderingen van het directiecomité.

Het toegekende presentiegeld mag niet hoger zijn dan het bedrag dat aan de gemeente- of provincieraadsleden van de oprichtende gemeente of provincie wordt toegekend (Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende bezoldigingsregeling van de lokale en provinciale mandataris)

De gemeenteraadsleden ontvangen geen presentiegeld voor het bijwonen van de raad van bestuur.

4.2. Financiële werking

De recente decreten van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn leggen de **autonome gemeentebedrijven**, de autonome provinciebedrijven en de OCMW-verenigingen van publiek recht (titel VIII, hoofdstuk I van het OCMW-decreet) de verplichting op om **beleidsrapporten op te maken en de boekhouding te voeren volgens de regels van de beleids- en beheerscyclus.**

De decreetgever heeft bij die uitbreiding van het toepassingsgebied van de beleids- en beheerscyclus wel rekening gehouden met de eigenheid van deze verzelfstandigde entiteiten. De toepassing van de beleids- en beheerscyclus geldt daarom wel voor de **beleidsrapporten en voor de boekhouding**, maar **niet voor het beheersmatige luik**.

De regels die gelden voor de lokale besturen wat betreft **kredietbewaking, visum, e.d. worden dus niet automatisch van toepassing** op de autonome bedrijven en de OCMW-verenigingen. Niets belet de besturen om onderdelen daarvan via de beheersovereenkomst wel van toepassing te maken, maar dit wordt niet algemeen opgelegd.

In uitvoering van deze wijzigingsdecreten heeft de Vlaamse Regering op 23 november 2012 het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn goedgekeurd. In dit besluit wordt nader geregeld welke precieze bepalingen inzake de beleids- en beheerscyclus van toepassing zijn op deze autonome bedrijven en OCMW-verenigingen.

Strategische planning staat centraal in de beleids- en beheerscyclus. De autonome gemeentebedrijven, de autonome provinciebedrijven en de OCMW-verenigingen van publiek recht moeten bij hun planning rekening houden met de beleidsvisie en de beleidsdoelstellingen van hun lokaal of provinciaal bestuur en met de mate waarin hun lokaal of provinciaal bestuur rekening wenst te houden met de door de Vlaamse overheid geformuleerde Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het planlastdecreet (de "planlastvermindering").

Naast de strategische planning zullen de autonome bedrijven en de OCMW-verenigingen van publiek recht een boekhouding moeten voeren volgens de regels van de beleids- en beheerscyclus. Dit houdt onder meer het opstellen van een boekhoudplan en waarderingsregels in. Gekoppeld aan de implementatie van de beleids- en beheerscyclus wordt er ook een digitale rapportering van de beleidsrapporten ingevoerd. De budgetterings- en boekhoudsoftware van het AGB zal deze digitale rapportering, die gebeurt op basis van de boekhoudkundige registraties overeenkomstig de bepalingen van de beleids- en beheerscyclus, moeten kunnen aanleveren.

Uit het voorgaande moet worden afgeleid dat de regels inzake beslissingsproces soepeler verlopen in een autonoom gemeentebedrijf dan in de schoot van een stads- of gemeentebestuur.

4.3. Cultuurpactwetgeving en sectorale wetgeving

4.3.1. Algemeen

Externe verzelfstandiging hoeft niet te leiden tot een beperktere betrokkenheid bij het beheer van de vrijetijdsinfrastructuur. In tegendeel, het Gemeentedecreet maakt het mogelijk dat de gebruikers nauwer bij het beslissingsproces worden betrokken dan in het geval van beheer binnen de rechtspersoon van de gemeente.

Artikel 9 van de Wet van 16 juli 1973 en het Decreet van 28 januari 1974 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, bepaalt dat culturele infrastructuren, opgericht of ressorterend onder de overheid beheerd moeten worden door een **beheersorgaan**:

"Voor de culturele infrastructuren, instellingen en diensten opgericht door of ressorterend onder de overheid moet, met toepassing van de bepalingen van artikel 17, in de samenstelling van hun beheers- of bestuursorgaan, één van de drie volgende vormen van vertegenwoordiging worden aangenomen:

*a) de **evenredige vertegenwoordiging** van de politieke strekkingen die bestaan in de betrokken overheid of overheden. In dat geval wordt het beheers- of bestuursorgaan bijgestaan door een vaste commissie van advies, waarin alle vertegenwoordigende verenigingen van de gebruikers en alle filosofische en ideologische strekkingen opgenomen zijn; deze commissie van advies heeft recht op een volledige voorlichting over de handelingen van het beheers- of bestuursorgaan;*

*b) de **vereniging van afgevaardigden** van de betrokken overheid of overheden met de vertegenwoordigers van de gebruikers en van de strekkingen. In dat geval moeten de regels inzake vertegenwoordiging het beginsel van de evenredige vertegenwoordiging in acht nemen wat de afgevaardigden van de overheden betreft, en de bepalingen van artikel 3 van deze wet wat de gebruikers en de strekkingen betreft;*

*c) de **zelfstandige vereniging van specialisten of gebruikers**, al dan niet voorzien van een rechtsstatuut, waaraan de betrokken overheid het beheer opdraagt. In dat geval zijn de bepalingen van de artikelen 3 en 6 van deze wet van toepassing."*

4.3.2. AGB KAPRIJKE

Het college stelt voor om voor de samenstelling van de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf de formule 9a toe te passen, met een evenredige vertegenwoordiging van de politieke strekkingen in de raad van bestuur. De gemeenteraadsfracties kunnen dan mensen met bijzondere expertise uit de entourage van fracties beter betrekken en deze expertise laten renderen.

Het autonoom gemeentebedrijf wordt geadviseerd door een vaste commissie van advies. De concrete samenstelling van deze vaste commissie voor advies wordt verder bestudeerd in overleg met de bestaande adviesraden (sport, cultuur en jeugd). De relatie tussen het autonoom gemeentebedrijf en de vaste commissie van advies kan in de beheersovereenkomst verder worden verfijnd.

Met opmerkingen [A2]: Geen bijkomende adviesraad noodzakelijk. Zie mail.

4.4. Kerntaken

Het gemeentebestuur zal zich na de verzelfstandiging van de exploitatie van infrastructuren bestemd voor vrijetijd beter kunnen terugplooien op haar kerntaken, met name het verlenen van een excellente dienstverlening aan de bevolking en beleidsvoering (visievorming, sturen op hoofdlijnen).

De exploitatie zelf van de vrijetijdsinfrastructuur is geen kerntaak van het bestuur. Het voeren van een degelijk sportbeleid is daarentegen wel een kerntaak van het gemeentebestuur.

De aansturing door het gemeentebestuur gebeurt door middel van de beheersovereenkomst, waarbij de gemeente te allen tijde de regisseur van het gebeuren blijft.

Het gemeentebestuur kan zijn verzelfstandigde entiteiten op verschillende aangrijpingspunten aansturen:

Middelen

Onder meer door gedetailleerde 'line item'-budgetten en uitgebreide en beperkende regelgeving inzake personeel en financieel management kan het gemeentebestuur vermijden dat de toegekende middelen (personeel, financiële middelen) niet in overeenstemming met de visie van het gemeentebestuur worden aangewend. In een afgemaakte versie kan men ook outputgerichte doelstellingen formuleren inzake het beheer van middelen (bv. het afsluiten van de jaarrekening met een bepaald overschot, het voeren van een genderspecifiek personeelsbeleid). Een uitgebreide sturing en opvolging op middelen beperkt de operationele autonomie van een AGB sterk waardoor deze weinig flexibel kan optreden.

Activiteiten (processen)

Sturing en opvolging op activiteiten kan op verschillende manieren, bv. door uitgebreide procedures te beschrijven over hoe het AGB haar taken stap voor stap moet uitvoeren. Een wat mindere vorm is sturen op uitgebreide actieplannen, waarbij het gemeentebestuur sterk stuurt en opvolgt op de specifieke acties die het AGB onderneemt. Ook hier wordt de operationele autonomie beperkt, doordat de sturing zich richt op de afzonderlijke acties. Het gevolg kan detailsturing zijn, zonder dat noodzakelijkerwijs de strategische doelstelling waarbinnen die actieplannen zich situeren, gesolliciteerd en nagevolgd wordt.

Prestaties of producten

Bij sturing en opvolging op prestaties wordt bepaald welke prestaties en resultaten het AGB dient te leveren in ruil voor een mate van operationele autonomie bij het inzetten van haar middelen en het organiseren van haar processen. De gewenste prestaties kunnen worden uitgedrukt in termen van kwantiteit, kwaliteit of directe impact. Doordat prestaties zich op een algemener niveau bevinden dan activiteiten en actieplannen, is een detailsturing hier minder waarschijnlijk.

Beleidseffecten

Men kan de verzelfstandigde entiteit aansturen op te bereiken maatschappelijke effecten, maar dat is vrij ongebruikelijk. Het al dan niet bereiken van een beleidseffect wordt meestal beschouwd als een verantwoordelijkheid van de politieke aanstuurder.

4.5. Specialisatie

De verzelfstandiging van de exploitatie van vrijetijdsinfrastructuur in een autonoom gemeentebedrijf laat toe dat gemakkelijker deskundigen kunnen worden betrokken bij het effectieve bestuur.

Indien de exploitatie van de vrijetijdsinfrastructuur is verzelfstandigd, kan ook geopteerd worden voor een afzonderlijk communicatiebeleid en marketing van de vrijetijdsinfrastructuur.

Deze specialisatie kan worden gerealiseerd in het directiecomité.

4.6. Fiscale behandeling

1. Op het vlak van de belasting over de toegevoegde waarde is de werking binnen een autonoom gemeentebedrijf voordeliger dan de werking binnen de rechtspersoon van de gemeente of binnen een vereniging zonder winstoogmerk.

De gemeente en verenigingen zonder winstoogmerk zijn immers steeds aan de vrijstelling van artikel 44 onderworpen wanneer die vrijstelling gekoppeld is aan een gebrek aan winstoogmerk. Autonome gemeentebedrijven kunnen daarentegen wel een winstoogmerk hebben.

Artikel 44, §2 btw-wetboek bepaalt:

"*Van de belasting zijn eveneens vrijgesteld:* [...]

3° de diensten verstrekt door exploitanten van ***sportinrichtingen*** *en inrichtingen voor lichamelijke opvoeding aan personen die er aan lichamelijke ontwikkeling of aan sport doen, wanneer die exploitanten en inrichtingen instellingen zijn die geen winstoogmerk hebben en zij de ontvangsten uit de vrijgestelde werkzaamheden uitsluitend gebruiken tot dekking van de kosten ervan;*".

Op 11 december 2007 heeft Staatssecretaris Hervé Jamar een voor de autonome gemeentebedrijven, welke vrijetijdsinfrastructuur exploiteren, belangrijke uitspraak gedaan:

"*Wat de autonome gemeentebedrijven betreft die niet zijn opgericht onder de juridische vorm van een nv of een bvba, maar waarvan uit de statuten blijkt dat zij een winstoogmerk hebben en dat zij zich tot doel stellen winst uit te keren, ben ik van mening dat de belastingplicht met recht op aftrek niet kan worden betwist.*

Voor het overige zijn uiteraard de bepalingen van het btw-wetboek, waaronder artikel 1, § 10, omtrent het misbruik, in alle gevallen van toepassing.

Dit was een belangrijke vraag.".

Ook de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken heeft zich reeds bij dit standpunt aangesloten (Voorafgaande beslissing nr. 700.042 dd. 18.12.2007):

"*III.2. Exploitatie van de sportinrichting*

9. De verrichtingen van het AGB i.v.m. de exploitatie van de sportinrichting moeten aan de vrijstelling van artikel 44, § 2, 3°, van het BTW-wetboek worden getoetst.

10. Artikel 44, § 2, 3° van het BTW-wetboek betreft de vrijstelling voor diensten verstrekt door exploitanten van sportinrichtingen en inrichtingen voor lichamelijke opvoeding aan personen die er aan lichamelijke ontwikkeling of aan sport doen, wanneer die exploitanten en inrichtingen instellingen zijn die geen winstoogmerk hebben en zij de ontvangsten uit de vrijgestelde werkzaamheden uitsluitend gebruiken tot dekking van de kosten ervan.

11. Gelet op het antwoord van de Minister belast met de Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude op de mondelinge parlementaire vraag nr. 518 van de heer J. Peeters kan de belastingplicht met recht op aftrek niet worden betwist van de autonome gemeentebedrijven die niet zijn opgericht onder de juridische vorm ten aanzien van een NV of een BVBA, maar waarvan uit de statuten blijkt dat zij een winstoogmerk hebben en dat zij zich tot doel stellen winst uit te keren.

12. In de ontwerpstatuten van het AGB wordt geen winstoogmerk uitgesloten en is expliciet voorzien dat na reservering de winst zal worden uitgekeerd.

13. Gelet op deze statutaire bepaling, is de vrijstelling van artikel 44, §2, 3° van het BTW-wetboek niet van toepassing voor de exploitatie van de sportinrichting door het AGB.".

Vermits de statuten van het autonoom gemeentebedrijf uitdrukkelijk bepalen dat het bedrijf een winstoogmerk heeft (art. 39, ontwerpstatuten), is de consequentie dat het autonoom gemeentebedrijf aan de vennootschapsbelasting is onderworpen. Dit is niet noodzakelijk een nadeel, maar het is wel een belangrijk aandachtspunt. Een goede financiële planning moet vermijden dat een te groot bedrag aan vennootschapsbelasting moet worden betaald. Vooral op het vlak van het grondbeleid is dit een zeer belangrijk aandachtspunt.

De exploitatie van vrijetijdsinfrastructuur kan binnen een autonoom gemeentebedrijf derhalve onder het btw-regime worden gebracht. **Dit betekent dat het autonoom gemeentebedrijf recht op aftrek heeft van de btw op investeringen en exploitatiekosten.**

De gemeente zelf, noch een vereniging zonder winstoogmerk kunnen recht op aftrek van de btw genieten indien activiteiten worden uitgeoefend waarvoor artikel 44 van het btw-wetboek een vrijstelling verleent aan rechtspersonen die geen winstoogmerk hebben. **Op het vlak van de btw is de exploitatie van vrijetijdsinfrastructuur binnen een vereniging zonder winstoogmerk derhalve minder voordelig.**

2. Wat betreft **het verhuren van zalen met verkoop van dranken** moet worden gewezen op de mogelijkheid om 21% btw aan te rekenen op zowel de drankverkoop als de gelijktijdige zaalverhuur.

Wanneer de gebruikers van de zaal een vergoeding betalen voor het gebruik van de zaal en de aanwezige infrastructuur (keuken, meubilair, glazen en toebehoren) en bovendien uitsluitend dranken mogen nuttigen die door het AGB zelf worden verschaft (bijvoorbeeld via automaten of anderszins worden gekoeld bewaard), zal de btw-administratie niet betwisten dat het AGB een globale dienst verricht die beoogd wordt door artikel 18, § 1, tweede lid, 11° van het btw-wetboek die voor het geheel onderworpen is aan het normale btw-tarief en dit ongeacht of er tijdens het gebruik van de zaal personeel van het AGB aanwezig is.

Wanneer het AGB alleen een zaal exclusief ter beschikking stelt van een persoon, dan is die terbeschikkingstelling in principe van de btw vrijgesteld op grond van artikel 44, § 3, 2°, van het btw-wetboek.

Wanneer de verhuurde zaal, zonder drankverkoop, voorzien is van lichamelijke roerende goederen of van onroerende goederen door bestemming, is de handeling niet vrijgesteld van de belasting in de mate waarin ze betrekking heeft op de lichamelijke roerende goederen of onroerende goederen door bestemming.

In dat geval is de btw verschuldigd tegen het normale tarief op het gedeelte van de prijs dat betrekking heeft op het genot van voornoemde roerende goederen of onroerende goederen door bestemming. Indien dat gedeelte van de prijs niet bij overeenkomst werd bepaald, moeten de betrokken partijen de prijs uitsplitsen onder toezicht van de administratie.

De administratie heeft evenwel beslist om de kwalificatie van de handeling die bestaat in de terbeschikkingstelling van zalen met bijkomende diensten en eventuele goederenleveringen opnieuw te bestuderen met als doel de vroegere standpunten middels een publicatie te verduidelijken, rekening houdend met de evolutie in de rechtspraak en de rechtsleer.'

5. CONCLUSIE

Uit het voorgaande besluit het college van burgemeester en schepenen dat de **exploitatie van de infrastructuur bestemd voor culturele of sportieve activiteiten** voordeliger gebeurt binnen een extern verzelfstandigd agentschap, meer bepaald een autonoom gemeentebedrijf, dan binnen de rechtspersoon van de Gemeente zelf. **Daarnaast wordt ondergeschikt de doelstelling patrimoniumbeheer** toegevoegd, teneinde het bedrijf van extra inkomsten te voorzien en in de mate van het mogelijke minstens kostendekkend te laten werken.

Verzelfstandiging in de vorm van een privaatrechtelijke EVA (VZW's) lijkt ter zake geen bijkomende voordelen te bieden.

Samen met dit document worden aan de gemeenteraad tevens de statuten voorgelegd, waarin het maatschappelijk doel aansluitend op onderhavig verslag als volgt wordt gedefinieerd:

Het bedrijf heeft als doel:
- *de exploitatie van infrastructuren bestemd voor culturele en sportieve activiteiten;*
- *het socio-culturele leven in Kaprijke te bevorderen, het nemen of steunen van initiatieven of activiteiten in dat verband;*
- *het begeleiden, het ondersteunen en het verlenen van diensten aan organisatoren van activiteiten in de culturele en sportieve infrastructuur en zo nodig het leveren van een bijdrage tot ondersteuning en coördinatie in de culturele en sportieve sector;*
- *de organisatie van intramurale en extramurale culturele en sportieve activiteiten;*
- *het beheren, exploiteren, optimaliseren, valoriseren, efficiënt inzetten en desgevallend vervreemden van het openbaar en privaat domein van de gemeente Kaprijke en van haar eigen patrimonium.*